

Primerané posúdenie vplyvu projektu
“Rýchlostná cesta R7, Zemné – Nové Zámky”
na územia sústavy Natura 2000
spracované podľa ustanovení článku 6(3) Smernice Rady 92/43/EHS
o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov
a voľne rastúcich rastlín

OBSAH

1	Úvod	1
1.1	Potreba primeraného posúdenia projektu Rýchlostná cesta R7, Zemné – Nové Zámky	1
1.2	Legislatívny rámec posúdenia vplyvov projektu (investičného zámeru) na lokality Natura 2000	1
2	Vyhodnotenie podkladov pre primerané posúdenie	3
3	Opis postupu pri spracovaní primeraného posúdenia	4
3.1	Metodický postup hodnotenia biotopov a druhov	4
4	Informácie o projekte (investičnom zámere)	6
4.1	Základné údaje o projekte (investičnom zámere)	6
4.2	Charakteristika projektu	6
4.3	Údaje o vstupoch	8
4.4	Údaje o výstupoch	17
5	Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 a ich predmetov ochrany	20
5.1	SKÚEV Palárikovské lúky (SKÚEV0097)	28
5.2	ÚEV Šurianske slaniská (SKÚEV0096)	29
5.3	ÚEV Zátoň (SKÚEV0084)	30
5.4	CHVÚ Dolné Považie (SKCHVÚ005)	31
5.4.1	Opis biotopov kritériových druhov	33
6	Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000	38
6.1	Záber potravných biotopov	41
6.2	Záber hniezdných biotopov	41
6.3	Kolízie s dopravnými prostriedkami	41
6.4	Hluk	42
6.5	Vyrušovanie a osvetlenie	42
7	Hodnotenie vplyvov na predmety ochrany v rámci dotknutých území sústavy Natura 2000	43
7.1	ÚEV Palárikovské lúky (SKÚEV0097)	43
7.2	ÚEV Šurianske slaniská (SKÚEV0096)	43
7.3	ÚEV Zátoň (SKÚEV0084)	43
7.4	CHVÚ Dolné Považie (SKCHVÚ005)	44
7.5	Prehľad významnosti vplyvov na predmety ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000	49
8	Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov	50
9	Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000	51
10	Návrh zmierňujúcich opatrení	52
11	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní primeraného posúdenia	54
12	Záver	54
13	Použitá literatúra	55

1 Úvod

1.1 Potreba primeraného posúdenia projektu Rýchlostná cesta R7, Zemné – Nové Zámky

Primerané posúdenie vplyvov stavby Rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky na územia sústavy Natura 2000 v zmysle článku 6.3. Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len primerané posúdenie) je vypracované na účely dokumentácie pre územné rozhodnutie (DÚR).

Cieľom primeraného posúdenia je identifikovať rozsah vplyvov na biotické zložky životného prostredia s dôrazom na determináciu negatívnych vplyvov na predmety ochrany a integritu území sústavy Natura 2000.

1.2 Legislatívny rámec posúdenia vplyvov projektu (investičného zámeru) na lokality Natura 2000

Natura 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín Európskej únie (EÚ). Jej hlavným cieľom je zachovať prírodné dedičstvo, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale aj pre krajiny EÚ. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej EÚ.

Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

- Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako Smernica o vtákoch – Birds Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), v národnej slovenskej legislatíve ide o **chránené vtáčie územia** (CHVÚ).
- Smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (známa tiež ako Smernica o biotopoch – Habitats Directive), ktorou sa vyhlasujú osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC). V národnej slovenskej legislatíve ide o **územia európskeho významu** (ÚEV), ktoré sa následne vyhlasujú v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Potreba a postup hodnotenia vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 vyplýva zo Smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, konkrétne z článku 6 ods. 3) a 6 ods. 4).

Článok 6 ods. 3) – Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí s určitou lokalitou alebo nie je pre starostlivosť o ňu nevyhnutný, ale pravdepodobne bude mať na túto lokalitu významný vplyv buď samostatne alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, bude predmetom primeraného hodnotenia jeho dopadov na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Z hľadiska záverov hodnotenia dopadov na lokalitu a s ohľadom na ustanovenia v článku 6 ods. 4 príslušné národné orgány schvália tento plán alebo projekt len vtedy, keď zistia, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu príslušnej lokality a v prípade, že je to vhodné, prihliadnu tiež na stanovisko verejnosti.

Článok 6 ods. 4) – Ak sa aj napriek negatívne hodnoteniu dopadov na lokalitu a neexistenciu alternatívnych riešení musí plán alebo projekt realizovať z naliehavých dôvodov

prvoradého verejného záujmu vrátane sociálnych a ekonomických dôvodov, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany celkovej spojitosti sústavy Natura 2000. O prijatých kompenzačných opatreniach bude informovať Európsku komisiu (EK). Ak sa na príslušnej lokalite vyskytujú prioritné typy biotopov a / alebo prioritné druhy, jediné dôvody, na ktoré je možné prihliadať sú tie, ktoré sa týkajú ľudského zdravia alebo verejnej bezpečnosti, priaznivých dôsledkov prvoradého významu z hľadiska životného prostredia alebo podľa stanoviska EK iných naliehavých dôvodoch prevažujúceho verejného záujmu.

Posúdenie vplyvov stavby R7 v úseku Zemné – Nové Zámky na územia sústavy Natura 2000 sa vypracováva v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Primerané posúdenie rieši vplyvy na územia Natura 2000 – územia európskeho významu a chránené vtáčie územia.

2 Vyhodnotenie podkladov pre primerané posúdenie

Pre primerané posúdenie predpokladaných vplyvov boli použité údaje z existujúcich databáz a katalógov o faune, flóre a biotopoch týkajúcich sa posudzovaného územia, boli využité poznatky z odbornej a vedeckej literatúry týkajúcej sa výskumov a sledovaní druhov rastlín, živočíchov a biotopov (dominantne údaje z publikácií z obdobia rokov 2002-2020), informácie z terénneho prieskumu (mapovanie biotopov, sledovanie výskytu druhov živočíchov) a prevzaté boli údaje z aktuálnych programov starostlivosti o príslušné chránené územia (ŠOP SR, 2018: Program starostlivosti CHVÚ Dolné Považie 2018-2047) ako aj z databázy ŠOP SR – Komplexného informačného a monitorovacieho systému (KIMS) a tiež z portálu www.aves.vtaky.sk. Zdrojom informácií boli zároveň údaje zo Štátnej ochrany prírody SR o chránených územiach a predmetoch ochrany (druhovej a územnej), či už publikované, alebo poskytnuté in verb., právne predpisy národnej a európskej úrovne týkajúce sa ochrany prírody a tiež materiály, ktoré boli vypracované k projektu rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky (štúdie: emisná, hluková, migračná, inventarizácia biotopov).

Prieskum v teréne bol pri spracovávaní primeraného posúdenia realizovaný ako doplnkový, overované a mapované boli v mesiacoch september – október 2019 najmä biotopy (M. Belíková, H. Šagátová, E. Pauditšová). Súčasťou práce v teréne boli aj pozorovania živočíšnych druhov, ktoré sa konalo v súčinnosti so sledovaním migračných trás živočíchov (P. Beleš, E. Pauditšová).

Údaje boli spracované v zmysle Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (Žiačiková et al., 2014) a nadviazali na výstupy primeraného posúdenia spracovaného v r. 2013 (Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky, Valbek s.r.o., 2013), v rámci ktorého boli posudzované viaceré variantné riešenia trasy rýchlostnej cesty. V aktuálnom primeranom posúdení je hodnotený len variant B modif., ktorý vyplynul zo záverov z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie "Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky", záverečné stanovisko č. 454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014.

V rámci identifikácie vplyvov boli hodnotené informácie o stave populácií predmetných druhov a biotopov a tie boli posudzované v kontexte predpokladaného ohrozenia v dôsledku výstavby a prevádzky rýchlostnej cesty R7, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov.

Všetky použité zdroje informácií sú v texte primeraného posúdenia citované a ich súhrn je uvedený v zozname použitej literatúry.

3 Opis postupu pri spracovaní primeraného posúdenia

Základným metodickým rámcom pre posúdenie predpokladaných vplyvov projektu – investičného zámeru „Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky“ bola Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (Žiačiková et al., 2014), podľa ktorej sa vypracováva primerané posúdenie.

3.1 Metodický postup hodnotenia biotopov a druhov

Pri spracovávaní primeraného posúdenia bol aplikovaný štandardný metodický postup. Údaje o predmetoch ochrany záujmových území boli získané z vedeckej a odbornej literatúry, z oficiálnych databáz (KIMS, www.aves.vtaky.sk), údajov ŠOP SR a z vlastných pozorovaní v teréne. Následne boli sústredené údaje spracované tak, aby zodpovedali štruktúre dokumentu podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike (Žiačiková et al., 2014).

Hodnotenie nadväzuje na primerané posúdenie spracované v r. 2013 (Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky, Valbek s.r.o., 2013), v rámci ktorého boli posudzované viaceré variantné riešenia trasy rýchlostnej cesty. V aktuálnom primeranom posúdení je hodnotený len variant B modif.), ktorý vyplynul zo záverov z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie „Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky“, záverečné stanovisko č. 454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014.

V rámci identifikácie vplyvov boli hodnotené informácie o stave populácií predmetných druhov a biotopov a tie boli posudzované v kontexte predpokladaného ohrozenia v dôsledku výstavby a prevádzky rýchlostnej cesty R7, vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov. Pri hodnotení významnosti vplyvov bola použitá stupnica uvedená v tabuľke č. 1.

Tab. č. 1: Stupnica významnosti vplyvov

Číselná hodnota vplyvu	Významnosť vplyvu	Opis významnosti vplyvu
-2	významný negatívny vplyv	Významný negatívny vplyv = nepriaznivý dôsledok na integritu lokality vo vzťahu k posudzovanému typu európskeho stanovišta alebo európsky významnému druhu. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu, alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vylučuje realizáciu zámeru, resp. zámer je možné realizovať len v určených prípadoch.
-1	mierne negatívny vplyv	Mierny, nevýznamný negatívny vplyv znamená, že integrita lokality vo vzťahu k stanovištu alebo druhu nebude narušená. Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Vplyv je možné zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami. Nevylučuje realizáciu zámeru.
0	nulový vplyv	Zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

Číselná hodnota vplyvu	Významnosť vplyvu	Opis významnosti vplyvu
+1	mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu; mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+2	významný pozitívny vplyv	Významne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu; významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
?	nevyhodnotiteľný vplyv	Vzhľadom na nedostatok údajov nie je možné vyhodnotiť vplyv zámeru.

Pri vyhodnocovaní vplyvov na lokality sústavy chránených území Natura 2000 nachádzajúcich sa v okolí investičného zámeru boli uplatnené nasledovné ukazovatele:

- charakter stretu
- posúdenie vplyvu na predmet ochrany
- potenciálne kumulatívne vplyvy na lokality Natura 2000
- stav posúdenia podľa čl. 6(3) a 6(4)
- odporúčaný ďalší postup v zmysle Metodiky k ustanoveniam čl. 6(3) a 6(4).

Primerané posúdenie vypracovala doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD., odborne spôsobilá osoba v ochrane prírody a krajiny podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a odborne spôsobilá osoba podľa § 61 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v odboroch (o. i.): environmentalistika (2f) a ochrana prírody (2y).

4 Informácie o projekte (investičnom zámere)

Predmetom posudzovania je trasa rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky.

4.1 Základné údaje o projekte (investičnom zámere)

Názov projektu

Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Účel projektu

Účelom posudzovanej líniovej stavby – rýchlostnej cesty R7 je technicky riešiť cestné prepojenie vedené južným Slovenskom. Vybudovaním úseku R7 sa zvýši plynulosť, rýchlosť a bezpečnosť cestnej premávky.

Predmetný úsek rýchlostnej cesty bol posudzovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. V záverečnom stanovisku z hodnotenia vplyvov na životné prostredie č. 454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014 (ďalej len ZS MŽP SR) bol odporúčaný variant B-modif. s identifikovanými opatreniami.

Umiestnenie projektu

Kraj: Nitriansky

Okres: Šaľa, Nové Zámky,

Katastrálne územia: Neded, Zemné, Palárikovo, Bánov, Nové Zámky

Charakter navrhovanej činnosti

Novostavba

Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby: 01/2022

Ukončenie výstavby a začiatok prevádzky: 07/2026

Termín ukončenia činnosti nie je stanovený.

Varianty navrhovanej činnosti

Projekt je spracovaný v 1 variante – variant B-modif (obr. č. 1), ktorý vyplynul z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie "Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky", záverečné stanovisko č. 454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014.

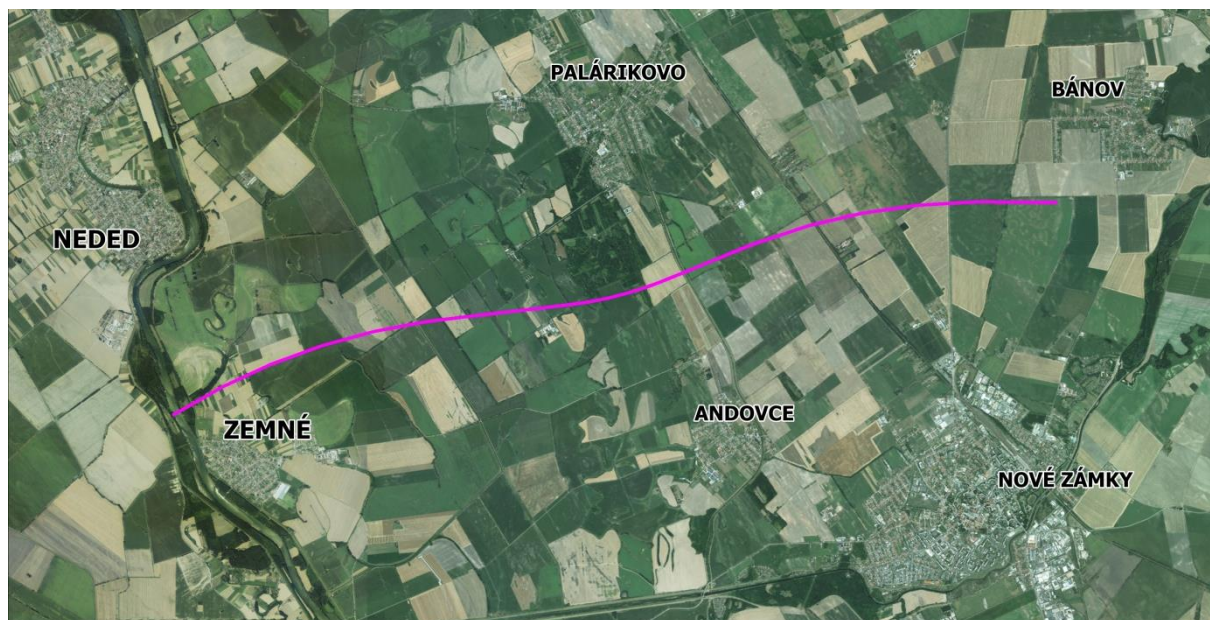
4.2 Charakteristika projektu

Predmetný úsek rýchlostnej cesty R7 začína za mimoúrovňovou križovatkou (MÚK) Zemné, v mieste, kde nadväzuje na úsek R7 Zemné – Nové Zámky.

Rýchlostná cesta R7 má v rámci koncepcie rozvoja cestných komunikácií naplniť hlavný intenzifikačný cieľ, ktorým je vybudovanie novej kapacitnej rýchlostnej cesty, ktorá bude vyhovovať súčasným a výhľadovým dopravným nárokom v danom území. Taktiež v tomto špecifickom území výrazne napomôže aj obsluhu dotknutého územia a odľahčí existujúcu cestnú sieť od tranzitnej dopravy. Pripravovaná stavba v úseku Zemné – Nové Zámky je jedným z pripravovaných úsekov rýchlostnej cesty R7. Potreba riešenia kvalitného a rýchleho prepojenia Bratislava – Košice tzv. južným ťahom je definovaná rýchlostnou cestou R7 v koridore sídelných útvarov Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš – Lučenec.

Predmetná stavba sa nachádza na území Nitrianskeho samosprávneho kraja, v okresoch Šaľa a Nové Zámky. Úsek začína za mimoúrovňovou križovatkou MÚK Neded pri obci Zemné, kde nadväzuje na predchádzajúci úsek rýchlostnej cesty R7 Dolný Bar – Zemné. Zároveň v križovatke MÚK Zemné je zabezpečené napojenie cesty II/573 na rýchlostnú cestu R7. Trasa pokračuje východným smerom, kde križuje mostným objektom rieku Váh. Ďalej pokračuje južne od obce Palárikovo. Obchádza územie chránené areálu Palárikovská bažantnica a PHO II. stupňa nachádzajúce sa severne od mesta Nové Zámky. Mimoúrovňovo križuje Dlhý kanál, železničnú trať č. 130 Bratislava – Nové Zámky, cestu I/75 a končí severne od Nových Zámkov v križovatke s existujúcou cestou I/64. Pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti úseku rýchlostnej cesty je potrebné uvažovať s dočasným napojením na cestu I/64 pri meste Nové Zámky v MÚK Nové Zámky.

Navrhovaná trasa R7 nebude v zásade meniť obytné štruktúry dotknutých obcí, jej trasa prechádza kultúrnou poľnohospodársky využívanú krajinu s obcami s kompaktnou sídelnou štruktúrou (obr. č. 1).

Obr. č. 1: Lína rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky

Rozsah stavby

Trasa vzhľadom na svoje smerové a výškové vedenie nepotrebuje zriadenie prídavných pruhov pre pomalé vozidlá. V celom úseku komunikácie je zabezpečený minimálny rozhľad na zastavenie. Predpokladaná dĺžka trasy je 14,296 285 km. Rýchlostná cesta R7 je navrhnutá na návrhovú rýchlosť $v_n=120$ km/hod, v polovičnom profile kategórie R 24,5/120 – pravý pás (dvojpruh s obojsmernou premávkou). Výhľadovo sa počíta s jej dobudovaním na plný profil kategórie R 24,5/120 (4-pruh). Stavba zasahuje do nasledujúcich katastrálnych území v zmysle pracovného staničenia hlavnej trasy rýchlostnej cesty R7:

- Neded: km 0,000 – 0,560
- Zemné: km 0,560 – 4,018, km 11,085 – 11,290
- Palárikovo: km 4,018 – 11,085
- Nové Zámky: km 11,290 – km 14,296 285.

4.3 Údaje o vstupoch

Predmetná stavba sa nachádza na území Nitrianskeho samosprávneho kraja, v okresoch Šaľa, Komárno a Nové Zámky. Úsek začína za mimoúrovňovou križovatkou (MÚK) Neded pri obci Zemné, kde nadväzuje na predchádzajúci úsek rýchlostnej cesty R7 Dolný Bar – Zemné. Zároveň v križovatke MÚK Zemné je zabezpečené napojenie cesty II/573 na rýchlostnú cestu R7.

Trasa pokračuje východným smerom, kde križuje mostným objektom rieku Váh. Ďalej pokračuje južne od obce Palárikovo. Obchádza územie chránené areálu Palárikovská bažantnica a PHO II. stupňa nachádzajúce sa severne od mesta Nové Zámky. V úseku cca km 4,850 – 7,500, t.j. od Komočského kanála po Palárikovský potok prechádza trasa R7 chráneným vtáčím územím SKCHVO005 Dolné Považie. Mimoúrovňovo križuje Dlhý kanál, železničnú trať č. 130 Bratislava – Nové Zámky, cestu I/75 a končí severne od Nových Zámkov v križovatke s existujúcou cestou I/64. Pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti úseku rýchlostnej cesty je potrebné uvažovať s dočasným napojením na cestu I/64 pri meste Nové Zámky v MÚK Nové Zámky.

Základné parametre rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky sú nasledovné:

- celková dĺžka úseku rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky: 14,296 28 km
- navrhnutá rýchlosť: $V_n=120$ km/hod. (v polovičnom profile)
- šírkové usporiadanie: R 24,5/120 v polovičnom profile (výhľadovo sa počíta s dobudovaním na plný profil kategórie R 24,5/120 /4-pruh/)
 - počet mimoúrovňových križovatiek: 1 (križovatka Nové Zámky s cestou I/64)
- počet mostov na R7: 11
 - dĺžka spolu: 2 033,3 m
- počet mostov nad R7: 1
 - dĺžka mostu: 55,5 m
- počet preložiek/úprav ciest I. triedy: 2
 - preložka cesty I/75: 928,2 m
 - úprava cesty I/64: 1 205,0 m
- počet preložiek poľných ciest: 6
- počet SSÚR: 1.

Rýchlostná cesta R7 má v rámci koncepcie rozvoja cestných komunikácií naplniť hlavný intenzifikačný cieľ, ktorým je vybudovanie novej kapacitnej rýchlostnej cesty, ktorá bude vyhovovať súčasným a výhľadovým dopravným nárokom v danom území. Taktiež v tomto špecifickom území výrazne napomôže aj obsluhu dotknutého územia a odľahčí existujúcu cestnú sieť od tranzitnej dopravy. Pripravovaná stavba v úseku Zemné – Nové Zámky je jedným z pripravovaných úsekov rýchlostnej cesty R7.

Členenie stavby

Stavba je členená na nasledovné stavebné objekty a prevádzkové súbory:

- SO 031-00 Spätná rekultivácia dočasne zabratých plôch v k. ú. Neded
- SO 032-00 Spätná rekultivácia dočasne zabratých plôch v k. ú. Zemné
- SO 033-00 Spätná rekultivácia dočasne zabratých plôch v k. ú. Palárikovo
- SO 034-00 Spätná rekultivácia dočasne zabratých plôch v k. ú. Nové Zámky
- SO 035-00 Spätná rekultivácia dočasne zabratých plôch v k. ú. Bánov
- SO 051-00 Vegetačné úpravy rýchlostnej cesty R7
- SO 052-00 Vegetačné úpravy v križovatke Nové Zámky
- SO 053-00 Vegetačné úpravy na preložke I/75
- SO 061-00 Náhradná výsadba
- SO 101-00 Rýchlostná cesta R7 Zemné- Nové Zámky
- SO 102-00 Križovatka Nové Zámky
- SO 111-00 Preložka cesty I/75 v km 12,809 R7
- SO 112-00 Úprava a rozšírenie cesty I/64 v MÚK Nové Zámky

- SO 121-00 Preložka poľnej cesty v km 0,772 R7
- SO 122-00 Preložka poľnej cesty v km 0,772 - 1,030 R7 vľavo
- SO 123-00 Preložka asfaltovej cesty v km 4,850 R7
- SO 124-00 Preložka poľnej cesty v km 6,200 R7 vpravo
- SO 125-00 Preložka poľnej cesty v km 6,200 R7 vľavo
- SO 126-00 Preložka poľnej cesty v km 7,540 R7
- SO 181-00 Prístupy na parcely v k.ú Zemné
- SO 182-00 Prístupy na parcely v k.ú Palárikovo
- SO 183-00 Prístupy na parcely v k.ú Nové Zámky
- SO 201-00 Most na R7 v km 0,063 nad cestou II/573
- SO 202-00 Most na R7 v km 0,448 nad riekou Váh
- SO 203-00 Most na R7 v km 1,825 nad poľnou cestou
- SO 204-00 Most na R7 v km 3,603 nad Želiarskym kanálom
- SO 205-00 Most na R7 v km 4,884 nad preložkou poľnej cesty a Komočským kanálom
- SO 206-00 Most na R7 v km 7,080 nad poľnou cestou
- SO 207-00 Most na R7 v km 7,800 nad Palárikovským potokom a biokoridorom
- SO 208-00 Most na R7 v km 8,634 nad odvodňovacím kanálom
- SO 209-00 Most na R7 v km 8,879 nad odvodňovacím kanálom
- SO 210-00 Most na R7 v km 9,590 nad Dlhým kanálom
- SO 211-00 Most na R7 v km 11,995 nad traťou ŽSR Devínska Nová Ves – Štúrovo v žkm 139,978
- SO 212-00 Most na ceste I/75 v km 12,809 nad R7
- SO 301-00 Oplotenie rýchlostnej cesty R7
- SO 321-00 Protihluková a protisvetelná stena v km 7,480 - 9,480 vľavo
- SO 322-00 Protihluková stena v km 9,480 - 11,350 vľavo
- SO 323-00 Protihluková stena v km 11,825 - 12,770 vpravo
- SO 351-00 Protisvetelná stena v km 4,710 - 7,480 vpravo
- SO 352-00 Protisvetelná stena v km 4,710 - 7,480 vľavo
- SO 371-00 Preložka prítoku Želiarskeho kanála v km kanála v km 3,600
- SO 372-00 Preložka Palárikovského kanála v km 4,800
- SO 373-00 Úprava odvodňovacieho kanála v km 7,850

SO 430-00 SSÚR

- SO 430-01 Terénne úpravy

SO 430-10 Komunikácie a spevnené plochy

- SO 430-11 Komunikácie a spevnené plochy SSÚR
- SO 430-12 Komunikácie a spevnené plochy DOPZ
- SO 430-13 Komunikácie a spevnené plochy HaZZ

SO 430-20 Sadovnícke úpravy

- SO 430-21 Sadovnícke úpravy SSÚR
- SO 430-22 Sadovnícke úpravy DOPZ
- SO 430-23 Sadovnícke úpravy HaZZ

SO 430-30 Architektúra (budovy)

- SO 430-31 Prevádzková budova SSÚR
- SO 430-32 Prevádzková budova DOPZ
- SO 430-33 Prevádzková budova HaZZ
- SO 430-34 Prístrešok pre havarované vozidlá DOPZ
- SO 430-35 Udržovňa vozidiel a mechanizmov
- SO 430-36 ČSPH
- SO 430-37 Prístrešky
- SO 430-38 Sklad značiek a prístrešky

- SO 430-39 Silá na skladovanie soli
- SO 430-40 Príprava soľanky
- SO 430-41 Garáže pre sypače
- SO 430-42 Garáže pre vozidlá a mechanizmy
- SO 430-43 Sklad posypového materiálu
- SO 430-44 Odpadové hospodárstvo
- SO 430-45 Prístrešok pre komunálny odpad
- SO 430-46 Šrotovisko
- SO 430-47 Oplotenie (SSÚR, DOPZ, HaZZ)
- SO 430-48 Vstupný portál
- SO 430-49 Mycia plocha

SO 430-50 Vodohospodárske stavebné objekty

- SO 430-51 Verejný vodovod pre SSÚR
- SO 430-52 Vodovodná prípojka pre SSÚR
- SO 430-53 Vodovodná prípojka pre DOPZ
- SO 430-54 Vodovodná prípojka pre HaZZ
- SO 430-55 Vnútroareálový požiarový vodovod
- SO 430-60 Vonkajšia kanalizácia splašková SSÚR
- SO 430-61 Vonkajšia kanalizácia splašková DOPZ
- SO 430-62 Vonkajšia kanalizácia splašková HaZZ
- SO 430-63 Vonkajšia kanalizácia dažďová + ORL + vsakovacia nádrž
- SO 430-64 Vonkajšia kanalizácia dažďová DOPZ
- SO 430-65 Vonkajšia kanalizácia dažďová HaZZ
- SO 430-66 ČOV
- SO 430-71 Vonkajšie silnopráúdové rozvody NN
- SO 430-72 Trafostanica pre stredisko SSÚR
- SO 430-73 VN-22Kv prípojka pre SSÚR
- SO 430-74 Káblková prípojka SSÚR
- SO 430-75 Káblková prípojka DOPZ
- SO 430-76 Káblková prípojka HaZZ
- SO 430-77 Telefónna prípojka
- SO 430-78 Vonkajšie slabopráúdové rozvody NN
- SO 430-79 Zabezpečovací systém
- SO 430-80 Vonkajšie osvetlenie
- SO 430-81 Vonkajšie rozvody EPS

SO 430-90 Plyn

- SO 430-91 Rozšírenie STL distribučného plynovodu + 3 ks pripojovacích plynovodov
- SO 430-92 DOPZ, Meracie zariadenie spotreby plynu
- SO 430-93 DOPZ, Vnútroareálový rozvod plynu
- SO 430-94 SSÚR, Meracie zariadenie spotreby plynu
- SO 430-95 SSÚR, Vnútroareálový rozvod plynu
- SO 430-96 HaZZ, Meracie zariadenie spotreby plynu
- SO 430-97 HaZZ, Vnútroareálový rozvod plynu

PS 430-00 Prevádzkové súbory

- PS 431-01 Dispečerské pracovisko zimnej údržby
- PS 431-02 Vstup do areálu SSÚR
- PS 431-03 Technologické vybavenie PB HaZZ
- PS 431-04 ČSPH – Strojňá časť
- PS 431-05 ČSPH – Prevádzkový rozvod silnopráúdu
- PS 431-06 Umývanie vozidiel + ČOV

- PS 431-07 Údržba vozidiel a mechanizmov
- PS 431-08 Dielenské zázemie
- PS 431-09 Kompresorová stanica a rozvod stlačeného vzduchu
- PS 431-10 Náhradný zdroj prúdu – Strojná časť
- PS 431-11 Náhradný zdroj a hlavný rozvádzač – Prevádzkový rozvod silnoprúdu
- PS 431-12 Údržba vozidiel a mechanizmov – Prevádzkový rozvod silnoprúdu
- PS 431-13 Skladovanie značiek, hutného materiálu a dreva, garážovanie mechanizmov
- PS 431-14 Sklad plynov, garážovanie mechanizmov
- PS 431-15 Regulačná stanica plynu
- SO 501-00 Kanalizácia rýchlostnej cesty R7
- SO 511-00 Úprava kanalizácie v km 9,627 R7
- SO 521-00 Preložka vodovodu DN 150 v km 4,580 R7
- SO 522-00 Úprava vodovodu DN 800 v križovatke Nové Zámky
- SO 601-00 Preložka VVN 2x110 kV vzdušného vedenia l.č. 8865/8868 v km 3,924
- SO 602-00 Preložka VVN 1x110 kV vzdušného vedenia l.č. 8772 v km 12,627
- SO 611-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 322 v km 1,780 R7
- SO 612-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 205 v km 7,155 R7
- SO 613-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 205 v km 7,560 R7
- SO 614-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 220 v km 7,960 R7
- SO 615-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 220 v km 12,844 R7
- SO 616-00 Preložka VN 22kV vzdušného vedenia l.č. 245 v km 14,370 R7
- SO 617-00 Kiosk. transformačná stanica pre ISRC
- SO 618-00 Kiosk. transformačná stanica pre ISRC
- SO 641-00 Káblové vedenie VN 22kV pre TS ISRC
- SO 642-00 Káblové vedenie VN 22kV pre TS ISRC
- SO 643-00 Káblové vedenie VN 22kV pre TS SSUR a ISRC
- SO 651-00 Ochrana 6 kV kábla na trati Galanta – Nové Zámky v žkm 140,00
- SO 652-00 Ochrana DOK na trati Galanta – Nové Zámky v žkm 140,00
- SO 653-00 Ochrana DK na trati Galanta – Nové Zámky v žkm 140,00
- SO 654-00 Dočasná úprava trakčného vedenia na trati Galanta – Nové Zámky v žkm 140,00
- SO 655-00 Definitívna úprava trakčného vedenia na trati Galanta – Nové Zámky v žkm 140,00
- SO 656-00 Úprava TZZ na trati Palárikovo – Nové Zámky
- SO 661-00 Stranová preložka optických káblov a zariadení ST, a. s. v km 9,550
- SO 662-00 Ochrana optických káblov a zariadení ORANGE, a. s. v km 12,837
- SO 663-00 Preložka optických káblov a zariadení ST, a. s. v km 14,400
- SO 664-00 Preložka optických káblov a zariadení ORANGE, a. s. v km 14,400
- SO 665-00 Telekomunikačná prípojka ST, a. s. pre SÚR v km 14,400
- SO 666-00 Telekomunikačná prípojka ORANGE, a. s. pre SÚR v km 14,400
- SO 701-00 Preložka VTL plynovodu DN 200 v km 12,644 R7
- SO 801-00 Informačný systém rýchlostnej cesty – stavebná časť
- SO 801-01 Informačný systém rýchlostnej cesty – technologická časť
- SO 811-00 Úprava krytu vozoviek ciest I. triedy
- SO 812-00 Úprava krytu vozoviek ciest II. triedy
- SO 901-00 Úprava plôch pre zariadenie staveniska
- SO 921-00 Prístupová komunikácia k SO 201-00
- SO 922-00 Prístupová komunikácia k SO 202-00.

Stavebné dvory

Počas výstavby rýchlostnej cesty R7, súvisiacich mostných objektov a ďalších komunikácií je potrebné, aby mal budúci zhotoviteľ stavby k dispozícii plochy, na ktorých bude mať možnosť umiestniť sociálne, prevádzkové a technologické zariadenia, zriadiť dočasné skládky materiálov a vytvoriť rôzne manipulačné plochy. Vzhľadom na rozsah stavby sú stavebné dvory (SD) navrhnuté v na niekoľkých miestach:

- SD 1: v km 0,100 R7, plocha 3 350 m²
- SD 2: v km 1,000 R7, plocha 5 933 m²
- SD 3: v km 4,500 R7, plocha 5 936 m²
- SD 4: v km 8,200 R7, plocha 5 933 m²
- SD 5: v km 9,750 R7, plocha 5 933 m²
- SD 6: v km 12,150 R7, plocha 5 980 m²
- SD 7: pri SSÚR, plocha 5 000 m²
- ďalšie plochy, hlavne pre mostné objekty, je možné využívať v súbežných pásoch R7 dočasného záberu a plochy navrhnuté pre dočasné depónie humusu.

Návrh stavebných dvorov možno považovať za predbežný. Výsledný návrh bude závisieť od konkrétného zhotoviteľa stavby, od použitých technológií, ako aj schopností zhotoviteľa využívať ponúkané plochy, prípadne si iné zabezpečiť v rámci prípravy stavby priamo s organizáciami a orgánmi pôsobiacimi v dotknutom území.

Na všetkých plochách určených pre účel stavebných dvorov, či už na plochách trvalého záberu alebo plochách dočasného záberu mimo staveniska, bude nevyhnutné dodržiavať hlavné zásady technologickej disciplíny s dôrazom na ochranu životného prostredia.

V priestoroch hlavného stavebného dvora budú umiestnené unimobunky. Dočasné budovy (kancelárie, sociálne priestory, sklady, dielne a pod.) by mali byť vyhotovené z nehorľavých materiálov, alebo aspoň z materiálov s obmedzenou horľavosťou. Medzi jednotlivými objektmi by mali byť dodržané adekvátne odstupové vzdialenosti. Súčasťou hlavného dvora sú aj spevnené plochy vhodné pre parkovanie mechanizácie a nespevnené plochy určené pre skladovanie materiálov a hmôt.

Napojenie staveniska na inžinierske siete bude možné zabezpečiť z existujúcich, resp. navrhovaných inžinierskych sietí. Zhotoviteľ môže pre potreby zariadenia staveniska uvažovať aj s napojením z mobilných zdrojov. Všetky odbery energií pre zariadenie staveniska musia byť vopred prerokované so správcami sietí a uskutočnené v zmysle ich požiadaviek na technické riešenie i obchodné zabezpečenie. Ich miesta napojenia budú spresnené v realizačnej dokumentácii.

Vzhľadom na rovinatý charakter navrhovaných stavebných dvorov nie je potrebné navrhovať zvláštne opatrenia pre odvodnenie týchto plôch. Aby však v čase napr. privalových dažďov nedochádzalo k podmáčaniu plôch staveniska, po ich obvode sa v rámci záberu stavby vykope priekopa hĺbky cca 1 m. Napojenie na kanalizáciu nenavrhujeme, pre pracovníkov budú zabezpečené suché WC.

Suroviny, zemníky, skládky

Plánovaná výstavba R7 v úseku Zemné – Nové Zámky predstavuje stavbu s nedostatkom násypového materiálu. Preto bude potrebné materiál dovážať z oblastí určených na ťažbu materiálu vhodného na budovanie násypu telesa rýchlostnej cesty. Ako zdroje štrkopieskov a pieskov je možné využiť nasledovné ložiská:

- ložisko štrkopieskov a pieskov – Nové Zámky
 - poloha: JV od Nových Zámok, asi 8 km od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky,
 - surovina: štrkopiesky, piesky
- ložisko štrkopieskov a pieskov – Nesvady
 - poloha: JV od Nových Zámok, asi 8 km od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky,
 - surovina: štrkopiesky, piesky

- ložisko štrkopieskov a pieskov – Šurany
 - poloha: SV od obce Šurany, asi 10 km od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky,
 - surovina: štrkopiesky, piesky
- ložisko štrkopieskov a pieskov – Kostolný Sek
 - poloha: SV od obce Šurany, asi 10 km od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky,
 - surovina: štrkopiesky, piesky
- ložisko štrkopieskov a pieskov – Nitriansky Hrádok
 - poloha: V od obce Šurany, asi 1 km od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky,
 - surovina: štrkopiesky, piesky.

V prípade nedostatku materiálu použiteľného do násypov cestného telesa, je možné počítať s dovozom vhodných zemín aj z ďalších zdrojov. Do úvahy pripadajú nasledovné ložiská:

- Malé Blahovo, 0,5 km od Malých Dvorníkov (1 100 000 m³)
- Dolný Bar, 500 m severovýchodne od obce (800 000 m³)
- Orechová Potôň, 6,5 km severovýchodne od obce (30 000 000 m³)
- Vydrany, východný okraj obce (900 000 m³)
- Trhová Hradská, Nekryje na Ostrove, 3 km juhozápadne od obce (40 000 000 m³).

Pre dočasné umiestnenie zeminy a humusu bude možné využiť plochy v trvalom a dočasnom zábere pozdĺž trasy rýchlostnej cesty, mimo trás existujúcich a navrhovaných inžinierskych sietí. Depónie humusu a zeminy odporúčame nasledovné lokality:

- km 0,100 vľavo: skládka humusu; 875 m²
- km 1,050 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 1,850 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 3,950 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 4,575 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 8,250 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 9,850 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 11,275 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 12,200 vpravo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 14,296 vľavo: skládka humusu; 1 500 m²
- km 14,296 vpravo: skládka humusu; 1 500 m².

Nevhodný materiál bude budúci zhotoviteľ stavby priebežne odvážať na príslušné skládky.

Na zhodnocovanie odpadu súvisiaceho s výstavbou R7, ktorý nie je nebezpečný je navrhnutá skládka SKNNO KOLTA, nachádzajúca sa 20 km východne od križovatky MÚK Nové Zámky. Ako skládka na uskladnenie nebezpečného odpadu (NO) je navrhnutá SKNO Nový Tekov, ktorá sa nachádza 37 km severovýchodne od navrhovanej križovatky MÚK Nové Zámky.

Demolácie

Vybudovanie úseku R7 Zemné – Nové Zámky si nebude vyžadovať demolácie žiadneho objektu.

Prístupové cesty na stavenisko

Pri spracovaní organizácie dopravy musí zhotoviteľ navrhnúť dopravné trasy tak, aby minimalizoval vplyv dopravy na obyvateľov. Stavba je prístupná z existujúceho komunikačného systému ciest I. a II., miestnych komunikácií, jestvujúcich poľných a účelových ciest.

Ako hlavné prístupové tepny do oblasti staveniska vytýčeného trvalým resp. dočasným záberom stavby budú využívané cesty I/64, I/75 a II/573, z ktorých bude možný priamy prístup, resp. prístup na existujúcu sieť obslužných a poľných ciest ako aj navrhovaných dočasných prístupových komunikácií.

V priebehu výstavby bude obmedzenie dopravy v podobe zvýšeného dopravného zaťaženia na ceste I/64, I/75 a II/573.

Základnou prioritou v organizácii dopravy je zachovanie plynulosti a bezpečnosti terajšej individuálnej a hromadnej dopravy a zabezpečenie terajšej obsluhy územia. To sa docieli koordinovaným postupom stavebných prác najmä mostov, odvodnenia, úprav tokov a prekopávok inžinierskych sietí cez verejné komunikácie s budovaním telesa rýchlostnej cesty a koordináciou obchádzok komunikácií.

Terajší dopravný systém individuálnej a hromadnej dopravy zostane počas výstavby v zásade nezmenený s výnimkou dopravno-technických opatrení na zaistenie bezpečnosti verejnej dopravy počas výstavby na dotknutej cestnej sieti.

Pred zahájením a po ukončení stavby sa vykoná obhliadka použitých trás za účelom zistenia miery stavu povrchu vozoviek aj za účasti vlastníka resp. správcu dotknutých ciest (I/64, I/75 – SSC IV Bratislava a II/573 – Nitriansky samosprávny kraj).

Výstavba predmetnej stavby je rozdelená do 2 etáp výstavby tak, aby takmer počas celej doby výstavby riešeného úseku bola premávka na dotknutých komunikáciách obmedzená v čo najmenšej miere.

1. etapa

Bude uzavretá cesta I/64 v úseku od Nových Zámkov po Šurany. Obchádzková trasa bude vedená po ceste I/75 a II/580. Vo výstavbe budú:

- preložka cesty I/64,
- napojenie križoviatkových vetiev na cestu I/64.

2. etapa

Bude uzavretá cesta I/75 v úseku od Nových Zámkov po odbočenia na Palárikovo. Obchádzková trasa bude vedená po ceste I/64 a II/580. Vo výstavbe budú :

- preložka cesty I/75.

Ovzdušie

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike (SHMU, 2019) je dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia v Nitrianskom kraji cestná doprava. Pre vykurovanie domácností sa tu využíva najmä zemný plyn, podiel tuhých palív je v porovnaní s ostatnými zónami nižší, s výnimkou hornatejšej oblasti na severe kraja. Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa v Nitrianskom kraji môže prejaviť vplyv chemického priemyslu.

Koncentrácie SO₂, NO₂, PM₁₀, benzénu a CO neprekračujú v záujmovom území v súčasnosti limitné hodnoty, ani cieľová hodnota pre PM_{2,5} tu nebola v roku 2018 prekročená.

V záujmovom území sú potenciálnymi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia:

- lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá
- malé a stredné lokálne priemyselné zdroje bez náležitej odlučovanej techniky
- cestná doprava (oter povrchov ciest, pneumatík a brzdových obložení)
- veterná erózia z nespevnených povrchov (zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie)
- stavebné a búracie práce (priestorovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie)
- poľnohospodárske práce (časovo ohraničený zdroj najmä hrubej veľkostnej frakcie)
- sekundárna prašnosť – jemné častice, ktoré vznikajú v ovzduší chemickou reakciou (napr. oxidov dusíka z cestnej dopravy a amoniaku z poľnohospodárstva).

Hluk

V území dotknutom výstavbu a prevádzkou rýchlostnej cesty R7 v hodnotenom úseku nie sú v súčasnosti identifikované zdroje hluku, ktoré by prekračovali denné a nočné limity stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z. z.

Voda

Záujmové územie po hydrografickej stránke patrí do povodia Váhu, v okolí Nových Zámok patrí do povodia Nitry. Okrem hlavných vodných tokov je územie odvodňované aj menšími vodným tokmi a systémom umelých povrchových kanálov. Tieto hydrické prvky odvádzajú vnútorné vody povodia. K významným povrchovým recipientom v rámci záujmového územia patria okrem Váhu: Želiarsky kanál, Komočský kanál, Palárikovský kanál, Palárikovský potok, Dlhý kanál a niekoľko odvodňovacích kanálov. Z uvedených vodných tokov sú niektoré zaradené medzi vodohospodársky významné toky: Váh v povodí 4-21-01-038, Komočský kanál 4-21-10-058, Dlhý kanál, 4-21-14-017.

Skúmané územie projektovanej stavby R7 Zemné – Nové Zámky nezasahuje do vodohospodársky chránenej oblasti (CHVO) v zmysle vodného zákona č. 364/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba et al., 1984) je záujmové územie súčasťou rajónov Q-052 "Kvartér JZ časti Podunajskej roviny" a Q-074 "kvartér medziriečie Podunajskej roviny". Priepustnosť drobných piesčitých štrkov je vysoká, pohybuje sa v širokom rozmedzí od E-04 rádo do E-03 m/s. V dôsledku veľkej heterogenity a anizotropie sedimentov menia sa hodnoty priepustnosti vertikálne a laterálne veľmi intenzívne.

Povrchový režim prúdenia kvartérnych vôd sa uplatňuje približne do hĺbky 30 m. K infiltrácií do územia dochádza za vysokých stavov povrchových tokov. Počas nízkych stavov sú podzemné vody v užšej (cca 150-300 m) i v širšej (cca 700-2000 m) pririečnej zóne drénované. Za pririečnymi zónami sa na režime podzemných vôd najviac podieľajú zrážky a výpar.

Pôda

V úseku plánovanej rýchlostnej cesty medzi obcami Zemné a Nové Zámky sa v súčasnosti nachádzajú černozeme, fluvizeme a čiernice. Identifikované pôdne typy a subtypy ako aj príslušnosť pôd k skupine kvality (podľa Prílohy č. 3 k zákonu č. 220/2004 Z. z. a Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z.) sa v dotknutom území pohybujú pôdy v prvých 6 kategóriách, ide teda o chránené pôdy s vysokou až strednou kvalitou.

Na trase stavby prevládajú pôdy zaradené do pôdneho typu čiernice a na konci úseku sa nachádzajú černozeme, patriace k subtypu černozem typická. Na začiatku úseku sa potvrdila prítomnosť pôdnej jednotky fluvizeme glejové. Na trase rýchlostnej cesty R7 prevládajú pôdy so stredne hlbokým kvalitným humusovým horizontom, bez skeletu a v niektorých prípadoch ide o plytké pôdy z dôvodu výskytu štrkovej vrstvy v nižších horizontoch, prípadne vysychavých pôd s ľahkým podorníčím. Ako pôdotvorný substrát sa uplatňujú aluviálne sedimenty prevažne piesočnatohlinité až hlinitopiesočnatej textúry, niekedy s prímесou štrku.

Biota

Trasa rýchlostnej cesty R7 je v hodnotenom úseku vedená územím, kde platí 1. stupeň územnej ochrany prírody (v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Obchádza územie chráneného areálu Palárikovská bažantnica a prechádza (koridor 500 m od osi telesa rýchlostnej cesty) cez chránené vtáčie územie SKCHVU005 Dolné Považie

V území sú identifikované dve významné migračné trasy živočíchov (Paudišová, Beleš, 2019):

Migračná trasa M4 – popri Váhu, medzi obcami Neded a Zemné

Migračná trasa M4 vedie S-J smerom popri rieke Váh, v záujmovom území od obce Neded, smerom k obci Zemné a ďalej k obci Komoča. Je tvorená širokou inundáciou rieky Váh a lužným lesom lemujúcim jeho koryto. Migračná trasa vedie cez poľovný revír Neded. Toto územie bolo okrem brehových a lesných porastov v minulosti pokryté aj trávovými porastmi, ktoré boli pravidelne zaplavované. Povodne neumožňovali intenzívnejšie využívanie územia, čo malo pozitívny dopad na biodiverzitu. V súvislosti s kolektivizáciou a povodňou v roku 1965 sa však realizovali rozsiahle úpravy vodného toku, budovali sa hrádze, ktoré spôsobili zmeny vo vodnom režime územia, viedli

k odvodneniu mokradí a likvidácii trávnych porastov. Pri melioráciách a spájaní pozemkov zaniklo mnoho prvkov krajinskej vegetácie, lokalít vhodných pre hniezdenie niektorých druhov vtáctva.

Zmena koryta Váhu a jeho ramien bola predpokladom pre vznik nových mokradí, mŕtvych ramien, neskôr slanísk a aj vznik nánosov piesku a štrku dôležitých pre výskyt mnohých druhov živočíchov, vrátane stepných druhov vtákov. V určitých častiach migračnej trasy M4 sa napriek tomu do súčasnosti zachovali brehové porasty a zvyšky ramien vodného toku s trávnyimi porastmi a lokálne aj mokrade. Tieto zachovalé časti územia sú predpokladom pre vznik hodnotnejších biotopov. Tieto sú však v posledných rokoch negatívne ovplyvňované intenzívnym poľnohospodárstvom.

Zver využíva biokoridor Váhu na migráciu z juhu na sever. Túto migračnú trasu využíva najmä srnčia zver, liška hrdzavá, jazvec lesný, vydra riečna, bobor vodný, obojživelníky, plazy a vtáky.

Z cicavcov sa tu vyskytujú takmer všetky druhy typické pre oblasť listnatých lesov – jež bledý (*Erinaceus concolor*), kuna lesná (*Martes martes*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), jazvec lesný (*Meles meles*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scropha*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*). V dutinách starých stromov nachádzajú svoje úkryty netopiere – netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*), netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), netopier hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*) a ucháč svetlý (*Plecotus auritus*). Priľahlé vodné plochy využívajú ako loviská. Typické pre lužné lesy sú však opäť druhy viazané na vodu – k najvzácnejším európskym cicavcom žijúcim v luhoch patrí plachá vydra riečna (*Lutra lutra*). V posledných rokoch sa tu opäť rozšíril bobor vodný (*Castor fiber*), ktorý bol v minulosti (do 90. rokov minulého storočia) na Slovensku vyhubený.

Váh reprezentuje hydrický biokoridor, typickými zástupcami vážskej ichtyofauny sú: kapor rybničný (*Cyprinus carpio*), lieň sliznatý (*Tinca tinca*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), štika severná (*Esox lucius*), mrena severná (*Barbus barbus*), podustva severná (*Chondrostoma nasus*), ostriež zelenkavý (*Perca fluviatilis*), býčko rúrkonosý (*Proterorhinus marmoratus*), mieň sladkovodný (*Lota lota*), hrúz škvrnitý (*Gobio gobio*), karas striebřitý (*Carassius auratus*), belička európska (*Alburnus alburnus*), plotica červenooká (*Rutilus rutilus*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio kessleri*).

Vzhľadom na to, že línia R7 prechádza priamo cez CHVÚ Dolné Považie je v území mapovaný prelet a hniezdiace aktivity druhov, ktoré sú predmetom ochrany. Sú to: sokol červenonohý (*Falco tinnunculus*), krakľa belasá (*Coracias garrulus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), ľabtuška poľná (*Anthus campestris*), strakoš kolesár (*Lanius minor*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), rybárík riečny (*Alcedo atthis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), pipíška chochlatá (*Galerida cristata*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a prhľaviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*).

Migračná trasa M5 – medzi sídlami Palárikovo a Nesvady

Migračná trasa M5 má generálne S-J smer, vedie v línii od mesta Palárikovo, popri Andovciach, smerom k obci Nesvady. Krajinná mozaika zahŕňa okrem dominantných veľkých blokov ornej pôdy a líniových vodných prvkov, ktoré v dotknutom území reprezentujú Palárikovský kanál a Palárikovský potok aj podmáčané plochy, vrátane zvyškov mŕtvych ramien a lokálne plochy nelesnej drevinovej vegetácie. Línia migračnej trasy územne zahŕňa aj poľovný revír Samostatná bažantnica Palárikovo, ktorý predstavuje významný krajinný prvok rozprestierajúci sa na ploche 2 486 ha. Ide o najstaršiu bažantnicu v Európe, ktorá bola založená v roku 1752. Jej úlohou bolo slúžiť ako poľovný revír. V súčasnosti je tu možné loviť srnčiu, mufloniú, bažantiu, zajačiu zver ako aj kačicu divú a morku divú.

Z hľadiska stupňa antropogénnej premeny krajiny je územie reprezentujúce migračnú trasu M5 a jej okolie významne zmenené, najmä intenzívnymi poľnohospodárskymi aktivitami a urbanizáciou. Krajinná pokrývka, ktorá zásadným spôsobom ovplyvňuje charakter biotopov, je zmenená, a teda sú zmenené aj podmienky pre výskyt živočíchov.

Migračnú trasu využíva predovšetkým srnčia zver, ale v poslednom období aj čoraz častejšie jelenia zver a diviacia zver. Okrem veľkých cicavcov touto trasou migruje aj malá zver, prevažne zajac poľný, liška hrdzavá, jazvec lesný a drobné zemné cicavce. Podľa poľovníckej štatistiky predstavuje

ročný úhyn na železničnej trati a ceste cca 10 jedincov srnčej zveri a niekoľko desiatok zajacov, bažantov, líšok a drobných zemných cicavcov.

V zmysle odporúčaní Ministerstva životného prostredia SR v Záverečnom stanovisku (číslo: 454/2014-3.4/ml) dňa 18.11.2014 a odporúčaní z prieskumu výskytu migračných trás živočíchov vykonaného v rámci DÚR, sú v predmetnej stavbe navrhnuté migračné prechody pre zver.

V rámci predmetnej stavby sú zinventarizované dva druhy biotopov, ktoré budú projektom ovplyvnené: Lk10 Vegetácia vysokých ostríc (okrajovo dotknutý biotop) a Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (okrajovo ovplyvnený v troch lokalitách). Očakáva sa, že zostávajúci nedotknutý biotop Ls 1.1 zostane naďalej funkčný. Biotopy Lk10 Vegetácia vysokých ostríc a Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy patria do biotopov kategórie: A) biotopy významné z hľadiska ochrany prírody ako 1) biotopy národného a európskeho významu. Biotop Lk10 Vegetácia vysokých ostríc je biotopom národného významu. Biotop Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy je biotopom európskeho významu.

V rámci rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky boli mapované štyri biotopy, a to v km 0,300, km 7,800 – 8,100, km 8,600 – 8,800 biotopy európskeho významu Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy a v km 8,050 biotop národného významu Lk10 Vegetácia vysokých ostríc.

4.4 Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Počas výstavby rýchlostnej cesty R7 môže dochádzať k zvyšovaniu koncentrácie plynov v ovzduší z exhalátov automobilov a stavebných mechanizmov, ako aj prašnosti v okolí stavby prejazdom mechanizmov a manipuláciou s vyťaženým materiálom. Pre zníženie koncentrácie škodlivých látok v ovzduší je nutné používať len také mechanizmy, u ktorých emisie spĺňajú limity podľa platných legislatívnych predpisov. Prípadnú zvýšenú prašnosť je nutné znížiť (hlavne v suchom, letnom období) kropením vodou, najmä miesta prejazdu ťažkých stavebných mechanizmov. Vhodnými technicko-organizačnými opatreniami počas výstavby je možné obmedziť negatívne pôsobenie vyššie spomínaných vplyvov na environmentálne prijateľnú mieru. Intenzitu znečistenia je možné minimalizovať opatreniami, ktoré sú charakterizované v prílohe č. 3 k vyhláske MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. V časti II. Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania sa požaduje pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií:

- 1) Zariadenia na výrobu, úpravu, dopravu prašných materiálov je potrebné zakapotovať. Ak nemožno zabezpečiť prachotesnosť, je potrebné prašnosť v čo najväčšej miere obmedzovať.
- 2) Používať strojové a technické vybavenie prispôbené sypanému materiálu, napríklad uzatváracie drapáky.
- 3) Pri plnení síl prašnými látkami (napr. cement) je potrebné zachytávať vytláčaný vzduch pomocou airbagov alebo ho odvádzať na odprášenie.
- 4) Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, ak nie je prašnosť obmedzená dostatočnou vlhkosťou prepravovaného materiálu.
- 5) Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania.
- 6) Pri skladovaní a skládkovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napríklad
 - a) skladovať prašné materiály najmä v silách,
 - b) zastrešiť a uzatvoriť sklad prašných materiálov zo všetkých strán,
 - c) zakryť povrch skladovaných a skládkovaných prašných materiálov.
 - f) udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov.

Realizované opatrenia musia zabezpečiť nevyhnutnú možnosť manipulácie s materiálom s ohľadom na konkrétny technologický proces. Všetky tieto opatrenia prispievajú ku zníženiu emisií hlavne resuspendovaných častíc z cestnej dopravy a veternej erózie.

Pre zlepšenie podmienok v blízkosti novovybudovanej rýchlostnej cesty a za účelom zníženia prašnosti je potrebné a účelné ihneď po výstavbe zatravníť novovzniknuté svahy cesty a následne realizovať vegetačné úpravy, ktoré zahŕňajú výsadbu kríkovej a stromovej zelene. Vegetačné úpravy na svahoch komunikácie budú ochraňovať svahy pred eróziou a zároveň budú mať protierozijnú funkciu zachytávania prachu a exhalátov z dopravy.

Emisie

V exhalačnej štúdii (Krokker, 2019) spracovanej pre dokumentáciu pre územné rozhodnutie stavby rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky bol zisťovaný príspevok riešenej infraštruktúry na kvalitu ovzdušia v dotknutom území. Z výpočtov vyplynulo, že obyvatelia okolitých obcí nebudú ovplyvňovaní nadlimitnými množstvami škodlivín z dopravy po riešenej infraštruktúre. Podľa údajov z SHMÚ nebola kritická úroveň na ochranu vegetácie ($30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ za kalendárny rok vyjadrená ako NO_x) v rokoch 2013 až 2018 prekročená na žiadnej z meracích staníc, a teda ani v záujmovom území rýchlostnej cesty R7. Hodnoty boli hlboko pod dolnými medzami pre hodnotenie znečistenia ovzdušia na ochranu vegetácie (v zmysle vyhlášky č. 244/2016 Z. z. v aktuálnom znení).

V čase spracovania štúdie neboli zistené žiadne zámery, ktoré by ovplyvnili predikciu škodlivín v ovzduší. Prípustné ročné koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší produkovaných na riešenej komunikačnej sieti nie sú vo vzťahu k obydliam a k príslušnému životnému prostrediu prekračované a sú hlboko pod platnými hygienickými limitmi. Znečistenie ovzdušia vplyvom cestnej dopravy pri daných predpokladaných intenzitách nebude predstavovať zdravotné riziko.

Hluk

Počas výstavby bude hluk na stavenisku minimalizovaný vhodnou organizáciou práce, ktorou sa budú minimalizovať prejazdy ťažkých mechanizmov cez intravilány, čím sa budú znižovať negatívne dopady a účinky hluku, vibrácií, ale aj exhalátov a prachu na obyvateľov a iné rastlinné a živočíšne organizmy. Ďalším organizačným opatrením bude vylúčenie práce v nočných hodinách a v dňoch pracovného pokoja v blízkosti sídiel.

V pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 8:00 do 13:00 hod. sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10) \text{ dB}$ k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch. Počas výstavby sa hlučné stavebné práce sa môžu vykonávať:

- v pracovných dňoch od 7:00 – 21:00 hod.
- počas víkendu sa hlučné stavebné práce môžu vykonávať len v sobotu v čase od 8:00 – 13:00 hod.

Stavebné práce neprekračujúce prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí môžu prebiehať aj mimo týchto hodín.

Hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Ide o dočasný zdroj hluku (počas výstavby), ktorý má výrazne premenný a prerušovaný charakter, v závislosti od druhu vykonávanej činnosti a od realizovanej technológie (bagrovanie, sypanie štrku, zhutňovanie pôdy/materiálov, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení. Hlukom zo stavebných prác na stavenisku bude atakované územie a zástavba pozdĺž prístupových komunikácií vedúcich ku stavenisku. (Krokker, 2019)

Pre výpočet hlukovej záťaže z predmetnej stavby boli aplikované dopravnoinžinierske charakteristiky a model pre potreby návrhu protihlukových opatrení akceptoval smerodajné výhľadové obdobie 10 rokov po plánovanom spustení rýchlostnej cesty do prevádzky, teda rok. 2036. V projekte stavby rýchlostnej cesty R7 sa v danom úseku podľa priebehu izofón hluku predpokladá

prekračovanie hluku v niekoľkých lokalitách (osada Šopy, osada Jur, pri Tvrdošovskej ceste), V týchto lokalitách sú v projekte navrhnuté protihlukové steny kategórie B3 vzduchovej nepriezvučnosti (DLR > 24 dB), v prípade pohltivých stien aj kategórie A3 zvukovej pohltivosti (DL_a od 8 do 11 dB) ak nie je uvedené inak.

Okrem uvedených lokalít sú v projekte zapracované v zmysle záverečného stanoviska MŽP SR aj ďalšie multifunkčné bariéry na ochranu živočíchov proti hluku a proti osvetleniu. Sú to nasledovné protihlukové a protisvetelné bariéry:

Označenie stavebného objektu (SO)	Názov stavebného objektu	Lokalizácia SO v rámci úseku R7 (km)	Katastrálne územie/chránené územie	Rozmery bariéry dĺžka/výška [m]/[m]	Povrch bariéry
SO 321-00	protihluková a protisvetelná bariéra	7,480 – 9,480 (vľavo)	Palárikovo	2000/2,0	nepriehľadný
SO 322-00	protihluková stena	9,480 – 11,350 (vľavo)	Palárikovo, Zemné, Nové Zámky (osada Šopy, osada Jur)	1870/2,5	pohltivý
SO 323-00	protihluková stena	11,825 – 12,770 (vpravo)	Nové Zámky (pri Tvrdošovskej ceste)	946/3,0	pohltivý
SO 351-00	protisvetelná stena	4,710 – 7,480 (vpravo)	Palárikovo/ CHVÚ Dolné Považie	2770/2,0	nepriehľadný
SO 352-00	protisvetelná stena	4,710 – 7,480 (vľavo)	Palárikovo/ CHVÚ Dolné Považie	2770/2,0	nepriehľadný

V miestach protihlukových opatrení sú na mostných objektoch navrhnuté tzv. tiché mostné závery.

Odvodňovanie

Odvodnenie povrchu vozovky R7 je zabezpečené jej pozdĺžnym a priečnym sklonom. Zrážkové vody z povrchu vozovky sa zachytávajú pozdĺžnymi rigolmi na okraji spevnenej krajnice a cez vpusty sú zaústené do navrhovanej kanalizácie. Uličné vpusty budú osadené na krajoch cesty podľa priečneho sklonu. Šachty kanalizácie budú osadené v nespevnenej krajnici.

V úseku, kde trasa rýchlostnej cesty prechádza cez chránené vtáčie územie Dolné Považie je odvodnenie vôd plánované dažďovými stokami, pričom zachytené dažďové vody sú v odlučovači ropných látok prečistené a zaústené do Palárikovského kanála.

Kapacita odlučovača ropných látok bola stanovená hydrotechnickým výpočtom na prietok 500 l/s. V tejto hodnote je zohľadnená aj požadovaná rezerva 25 % oproti skutočnému prítoku z kanalizácie. Odlučovač bude betónový plnoprietokový s automatickým uzáverom kalovej nádrže. ORL je určený pre plochy s koncentráciou ropných látok na vstupe do 1000 mgNEL/l. Koncentrácia ropných látok (NEL) na výstupe z ORL bude do 0,5 mgNEL/l.

Profil potrubí je prispôsobený požadovanej kapacite – DN 300 až DN 500, prípojky od vpustov sú z DN 200. Materiál potrubia musí byť vodotesný a musia byť prevedené skúšky vodotesnosti kanalizácie. Navrhovaný materiál vzhľadom na vodotesnosť spojov, vodonepriepustnosť rúr, životnosť, nezávadnosť pre životné prostredie a dobré hydraulické vlastnosti je PP prípadne PVC triedy SN 10, prípojky od vpustov sú rovnako PP/PVC.

Dĺžka a materiál kanalizácie: PVC, DN 300, 1715 m, PVC, DN 400, 1060 m, PVC, DN 500, 650 m (spolu: 3 425 m).

Odvodňovacie stoky budú vzhľadom na svoju hĺbku realizované ako prvé objekty na stavbe. Po skončení výstavby bude zrealizovaná skúška vodotesnosti kanalizačného potrubia, šachiet a nádrží. Na upravovanom vodovodnom potrubí bude potrubie po skončení výstavby prepláchnuté a vydezinfikované a bude realizovaná tlaková skúška minimálne na 1,5 násobok prevádzkového tlaku.

Pôda

Pred začatím výstavby sa na plochách trvalého záberu musí vykonať skrývka humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy a zabezpečiť jej účelné a hospodárne využitie. Tým sa rozumie jej zhrnutie, odvoz a rozhrnutie na iné poľnohospodárske pozemky zodpovedajúcej kvality, zúrodnenie menej úrodných poľnohospodárskych pôd a jej použitie na výrobu kompostu alebo záhradnej pôdy. V prípade, že sa skrývka humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy (HHPP) bude nejaký čas deponovať, je zhotoviteľ povinný zabezpečiť ochranu pred znehodnotením a následné rozprestretie na vopred určené pozemky podľa bilancie skrývky HHPP. Predpokladá sa, že skrývka HHPP bude využitá pri ďalších stavebných prácach. Potrebne je šetrné zaobchádzanie s kultúrnou humóznou vrstvou tak, aby nedochádzalo k jej odnosu a znehodnocovaniu.

V súvislosti so skládkovaním humusového horizontu pôd (v okách MÚK Nové Zámky, plochy SSÚR a plochy pre dočasné depónie humusu) má investor povinnosť zabezpečiť správne ošetrovanie deponovanej pôdy, a to najmä z toho dôvodu, že sa v projekte počíta so spätným využitím pôdy na zahumusovanie svahov a následné vegetačné úpravy. Ošetrovanie zeminy na skládke pozostáva z ošetrovania proti šíreniu burín, z prevrstvovania a z prípadného prevápnenia, tieto úkony je potrebné vykonať na skládke mimo chránených území a až takto pripravenú zeminu, zbavenú semien expanzívnych a aj invázných rastlín doviesť na plochy určené na zahumusovanie. Ošetrovanie už navozenej zeminy nemá taký účinok ako riadne ošetrovanie na depónii. Využitie ošetrovanej zeminy z depónie je zároveň účinným opatrením proti priamemu zavlečeniu expanzívnych a invázných rastlín do územia s citlivými biotopmi.

Počas výstavby sa opatrenia musia sústrediť na elimináciu alebo aspoň na zmiernenie vplyvov spojených s vlastnou stavbou:

- počas stavby minimalizovať dĺžku otvorenia výkopových rigolov, aby nedochádzalo k vyplavovaniu a odnosu jemných častíc zrážkami, resp. vetrom,
- v prípade intoxikácie pôdy je potrebné ju dočasne vyradiť z poľnohospodárskeho využívania a realizovať biologickú rekultiváciu,
- po skončení výstavby je nevyhnutné rekultivovať dočasné staveniskové komunikácie a ostatné plochy dočasných záberov (napr. dočasné depónia) na ktorých je potrebné vykonať dôslednú rekultiváciu pôdy a obnovenie pôvodného vegetačného krytu.

Účinným opatrením proti erózii pôdy na novovybudovaných svahoch komunikácie sú vegetačné úpravy – zatrávnenie a výsadba vhodnej vegetácie. Vhodný vegetačný kryt v bezprostrednej blízkosti komunikácie zachytí väčšinu aj havarijného úniku škodlivých látok.

Projekt zahŕňa rozsah požiadaviek na rekultiváciu plôch dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy. Podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane pôdy sa musia všetky plochy dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy po ukončení záberu rekultivovať – uviesť do pôvodného stavu. Spätnú rekultiváciu nariaďuje vo svojom rozhodnutí o dočasnom odňatí poľnohospodárskej pôdy príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorý svojim rozhodnutím súčasne schvaľuje predložený projekt spätnej rekultivácie, na základe ktorého sa rekultivácia vykonáva.

Odpady

Pri výstavbe rýchlostnej cesty R7 budú vznikať stavebné odpady. Tieto sú v súlade so zákonom NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§77) definované ako odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe stavieb (udržiavacie práce), pri úprave (rekonštrukcii) stavieb alebo odstraňovaní (demolácii) stavieb. Za nakladanie s odpadmi, ktoré vznikli pri výstavbe, údržbe,

rekonštrukcii alebo demolácii komunikácií je zodpovedná osoba, ktorej bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu, údržbu, rekonštrukciu alebo demoláciu komunikácií a plní povinnosti podľa § 14 zákona.

Nakladanie s odpadom je zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu vrátane dohľadu nad týmito činnosťami a nasledujúcej starostlivosti o miesta zneškodňovania a zahŕňa aj konanie obchodníka alebo sprostredkovateľa. Realizátor stavby ako pôvodca a držiteľ stavebného odpadu, je povinný stavebné odpady pri svojej činnosti a odpady z demolácií materiálovo zhodnotiť pri výstavbe, rekonštrukcii alebo údržbe komunikácií. Odpady, ktoré vzniknú výstavbou komunikácie budú zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Nakladanie s odpadmi počas výstavby, aj počas prevádzky bude riadené v zmysle stratégie a koncepcie odpadového hospodárstva SR a podľa platných právnych predpisov pre odpadové hospodárstvo. Základnými princípmi riadenia odpadového hospodárstva na stavbe sú:

- predchádzanie vzniku odpadov,
- materiálové a energetické zhodnotenie odpadov,
- environmentálne vhodné zneškodnenie odpadov.

Predchádzať vzniku odpadov je v tomto prípade možné dobrou organizáciou práce, dôslednou separáciou odpadov od vyťaženého prírodného materiálu a predchádzaniu vzniku havarijných situácií, najmä počas výstavby.

Materiálové zhodnotenie odpadov prichádza do úvahy pre prípad odpadového betónu, železobetónu a asfaltu z demolácií objektov, spevnených plôch a ciest. Recyklácia týchto druhov odpadu je možná priamo na mieste (mobilné recyklačné jednotky), resp. na stavebnom dvore. Recyklované materiály by sa mali prednostne využiť priamo pri výstavbe jednotlivých objektov rýchlostnej cesty R7. Zmesový komunálny odpad by mala odvážať a zneškodňovať separovaním firma, ktorá sa zaoberá takouto činnosťou v rámci dotknutého územia. Energetické zhodnotenie odpadov je možné, napr. pre odpadové oleje, ich množstvo však nebude významné.

Environmentálne vhodné zneškodnenie odpadov zabezpečí počas výstavby dodávateľ stavebných prác a počas prevádzky prevádzkovateľ stavby uzatvorením zmluvných vzťahov s právnickými alebo fyzickými osobami oprávnenými vykonávať požadovaný druh činnosti.

Opad, ktorý vznikne pri realizácii rýchlostnej cesty R7, bude odvezený na určenú skládku. Nebezpečné odpady budú likvidované špecializovanou firmou s oprávnením na likvidáciu takýchto odpadov. Pri samostatnej prevádzke rýchlostnej cesty R7 budú vznikať odpady, ktoré budú riešené správcom rýchlostnej cesty (NDS a.s.). Prevádzkovateľ R7 bude povinný zabezpečiť zneškodnenie odpadov počas jej prevádzky podľa schváleného odpadového programu, ktorý bude odsúhlasený v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

Stavebné odpady, ktoré vzniknú pri demolácii a rekonštrukcii komunikácií budú materiálovo zhodnotené pri výstavbe a rekonštrukcii. Pre štádium výstavby vypracuje stavebník komunikácie program nakladania s odpadom. Tento má byť vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky č. 371/2015 Z. z. (v aktuálnom znení), ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Okrem toho je povinný pre svojich zamestnancov vypracovať, resp. doplniť podľa zmeny legislatívnych predpisov prevádzkovú smernicu o nakladaní s nebezpečnými odpadmi, ako aj havarijný plán pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi (vyhláška č. 365/2015 Z. z.).

Odpady vznikajúce pri výstavbe tvorí prevažne materiál z demolácií neznečistený škodlivinami. Odpad zahŕňajúci vybúraný a vyzískaný materiál sa predpokladá zhodnocovať prevažne v rámci stavby, pričom sa s ním bude nakladať nasledovne:

- štrkdrvina a štrkopiesok z podkladov vybúraných jestvujúcich ciest sa zabuduje do zemných telies cestných objektov
- asfaltobetón – všetky asfaltové vrstvy vybúraných vozoviek sa odstránia technológiou frézovania a je možné ich znovu použiť do nových vozoviek. Druhou možnosťou je

ponúknuť daný frézovaný asfaltobetónový materiál správcovi cesty (NDS a. s.) a cesty I/61 (SSC) na zhodnotenie

- vyrúbaná zeleň z TZ i DZ bude odovzdaná NDS a. s.
- pne stromov budú odovzdané NDS a. s., vetvy konárov stromov a krovín z výrubu budú umiestnené na evidovanú skládku odpadov; drevná hmota, ktorá nebude využitá, sa zlikviduje štiepkovaním; nakladanie s týmto materiálom sa musí zdokumentovať, je zakázané páliť pne, vetvy stromov a krovín na stavenisku
- kovové konštrukcie a vodiče z demontovaných vedení sa odovzdajú majiteľovi, resp. správcovi danej siete na miesto, ktoré určí; je nutné počítať s väčšou rozvoznou vzdialenosťou – skladovacie kapacity správcov sietí sú prevažne centralizované. Krajné riešenie (ak správca vedenia odmietne materiály zo svojich sietí) je odovzdať ich do najbližšej zberne surovín,
- vhodná zemina z výkopových prác jednotlivých objektov sa zabuduje do násypu cestného telesa, prípadne sa spolu s nevhodnou zeminou upraví a zabuduje do sendvičového vrstevnatého zemného telesa rýchlostnej cesty; pre umiestnenie recyklačných strojov a zariadení počas celej výstavby je určená plocha na hlavnom stavebnom dvore
- prebytočná neznečistená výkopová zemina nevhodná na zabudovanie do násypu sa môže použiť na vykonanie terénnych úprav uvedených v stavebnom zákone, len na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu.

Nebezpečné odpady, ktoré budú vznikať počas výstavby sa zneškodňujú termickým spaľovaním, biodegradáciou, alebo využitím ako druhotné suroviny. Odpad musí byť vytriedený a podľa jednotlivých druhov zhromažďovaný. Zhotoviteľ stavby je povinný zabezpečiť označenie nebezpečných odpadov nachádzajúcich sa v kontajneroch, nádobách, skladovacích a manipulačných miestach identifikačným listom nebezpečného odpadu. Obaly musia byť pevné a nepriepustné, aby vydržali namáhanie pri skladovaní, preprave a uložení. Odpady sa musia baliť bezpečne a podľa účelu ďalšieho nakladania s nimi.

Pre nebezpečné odpady musí byť zabezpečená analýza ich vlastností oprávnenou osobou za účelom určenia podmienok nakladania s nimi, resp. z hľadiska spôsobu ich zneškodnenia. Nebezpečný odpad môže byť odovzdaný na ďalšie nakladanie či likvidáciu výlučne len odberateľovi s písomným oprávnením – rozhodnutím na nakladanie s nebezpečným odpadom, vydaným príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva, alebo Ministerstvom životného prostredia SR. Uvedené rozhodnutie musí byť založené v dokumentácii evidencie odpadov zhotoviteľa stavby.

Odpady produkované počas výstavby a prevádzky sa zaraďujú do kategórií a druhov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje „Katalóg odpadov. Jednotlivé druhy odpadov sa zaraďujú do skupín a podskupín odpadov. V zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z., §77 ods. 3 je za nakladanie s odpadmi zodpovedný ten, pre ktorého bolo vydané stavebné povolenie.

Počas výstavby bude vedená evidencia všetkých druhov odpadov v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. (Evidenčný list odpadu), sumárne „Hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním“ bude predložené príslušnému obvodnému úradu ku kolaudácii stavby.

Predpokladané množstva odpadu, ktoré vzniknú na stavbe rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky sú nasledovné:

Katalógové číslo	Kategória odpadu	Názov odpadu	Množstvo odpadov [t]
17 01 01	O	Odpad stavebný z úlomkov stavebných materiálov - betón	34 156,3
17 01 07	O	Zmesi betónu	35 008,1
17 03 02	O	Bituménové zmesi iné ako 17 03 01	49 689,8
17 04 05	O	Železo a oceľ	1 392,2

Katalógové číslo	Kategória odpadu	Názov odpadu	Množstvo odpadov [t]
17 04 11	O	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	22,5
17 05 04	O	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 03	151 367,7
17 05 06	O	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	21 837,0
17 06 04	O	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	100,0

Vysvetlivky: O – ostatný odpad

Biota

Výstavba bude mať dopad na biotickú zložku životného prostredia. Opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov sa týkajú aj etapy výstavby, ako aj etapy prevádzky rýchlostnej cesty. K štandardným opatreniam patria:

- minimalizácia rozsahu nevyhnutného výrubu drevín
- minimalizácia zásahu do brehových porastov dotknutých vodných tokov
- ochrana drevín v blízkosti stavby pred možným mechanickým poškodením (v súlade s STN 83 7010)
- uskutočnenie výrubov drevín prednostne v mimovegetačnom a mimohniezdnom období
- zeminu využívanú na zahumusovanie svahov aplikovať len z ošetrovaných skládok, s cieľom zamedzenia šírenia inváznych a expanzívnych rastlín zo semien obsiahnutých v zemine
- výsadba drevín z pôvodných domácich drevín, preferovať miestne sadovnícke zariadenia, škôlky
- výstavba objektov stavby, ktoré zabezpečia bezkolíznú priechodnosť krajiny – mostné objekty vhodných parametrov pre migráciu zveri a dostatočne veľké priepasty (projekt R7 Zemné – Nové Zámky s uvedenými opatreniami počíta).

Stavbou rýchlostnej cesty budú ovplyvnené dva druhy biotopov: Lk10 Vegetácia vysokých ostríc a Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy. Podľa metodiky ŠOP SR (2013) sa zaraďujú biotopy Lk10 Vegetácia vysokých ostríc a Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy do kategórie A) biotopy významné z hľadiska ochrany prírody ako 1) biotopy národného a európskeho významu. Biotop Lk10 Vegetácia vysokých ostríc je biotopom národného významu. Biotop Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy je biotopom európskeho významu.

Z prieskumu výskytu živočíchov v území budúcej rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky, ako aj z identifikácie migračných trás a kolíznych bodov – stretov rýchlostnej cesty s migračnými trasami zveri vyplynula potreba navrhnuť v projekte rýchlostnej cesty riešenia umožňujúce alebo zlepšujúce podmienky pre migráciu rôznych cieľových skupín zveri. V predmetnom úseku cesty R7 sú v projekte pre územné rozhodnutie zapracované dva migračné objekty pre zver v identifikovaných kolíznych lokalitách na migračných trasách M4 a M5. Základné charakteristiky týchto migračných objektov sú nasledovné:

Označenie migračného objektu	Označenie stavebného objektu	Lokalizácia migračného objektu	Index podchodu "I"	Súvis s migračnou trasou	Kategória prevádzkanej zveri
O4	202-00	km 0,448, most na R7, nad riekou Váh	90,6 (pre polovičný profil R7; 83,5 (pre plný profil R7)	M4	A, B, C, D
O5	207-00	km 7,800, most na	44,5 (pre polovičný	M5	A, B, C, D

Označenie migračného objektu	Označenie stavebného objektu	Lokalizácia migračného objektu	Index podchodu "I"	Súvis s migračnou trasou	Kategória prevádzanej zveri
		R7, nad Palárikovským potokom a biokoridorom	profil R7); 34,4 (pre plný profil R7)		

Okrem týchto migračných objektov sú v projekte pre územné rozhodnutie zapracované aj ďalšie stavebné objekty – mosty, ktoré prekleňujúce vodné kanály a umožňujú migráciu vybraných skupín zveri. Sú to nasledovné stavebné objekty:

Označenie stavebného objektu	Lokalizácia stavebného objektu umožňujúceho migráciu zveri	Index podchodu "I"	Kategória prevádzanej zveri
202-00	most na R7 v km 0,448 nad riekou Váh (migračná trasa M4) - počet polí: 8 - rozpätia [m]: 55,0 + 80,0 + 100,0 + 130,0 + 100,0 + 100,0 + 80,0 + 55,0 - rieka Váh – 6. poli	$I_{pol} = 90,6$ $I_{plný} = 83,5$	A, B, C, D
205-00	Most na R7 v km 4,884 nad preložkou poľnej cesty a Komočským kanálom - počet polí: 3 - rozpätia [m]: 65,0 + 95,0 + 65,0	$I_{pol} = 19,4$ $I_{plný} = 16,1$	C, D
206-00	Most na R7 v km 7,080 nad poľnou cestou - počet polí: 1 - rozpätie: 29,1 m	$I_{pol} = 1,8$ $I_{plný} = 1,4$	C, D
207-00	Most na R7 v km 7,800 nad Palárikovským potokom a biokoridorom (migračná trasa M5) - počet polí: DC1: 8 polí; DC2: 8 polí - rozpätia [m]: DC1: 30,0 + 6 x 42,0 + 30,0 DC2: 30,0 + 6 x 42,0 + 30,0 - premostenie migračnej trasy vo 4. až 7. poli	$I_{pol} = 44,5$ $I_{plný} = 34,4$	A, B, C, D
208-00	Most na R7 v km 8,634 nad odvodňovacím kanálom - počet polí: 1 - rozpätie: 14,2 m	$I_{pol} = 0,9$ $I_{plný} = 0,7$	C, D
209-00	Most na R7 v km 8,879 nad odvodňovacím kanálom - počet polí: 1 - rozpätie: 14,2 m	$I_{pol} = 1,0$ $I_{plný} = 0,7$	C, D
210-00	Most na R7 v km 9,590 nad Dlhým kanálom - počet polí: 3 - rozpätia [m]: 65,0 + 95,0 + 65,0	$I_{pol} = 21,0$ $I_{plný} = 17,0$	C, D

Vysvetlivky:

I_{pol} – Index podchodu pre polovičný profil R7

$I_{plný}$ – Index podchodu pre plný profil R7

Označenie druhu prevádzanej zveri je vysvetlené v tab. č. 2.

Migračná priepustnosť úseku rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky bude v prípade realizácie výstavby rýchlostnej cesty v súvislosti s navrhnutými stavebnými objektmi a ich technickými parametrami zachovaná.

V súvislosti s migráciami projekt počíta aj s oplotením rýchlostnej cesty. Ide o stavebný objekt SO 301-00, ktorého cieľom je zabrániť stretu zveri a drobného živočíšstva s automobilmi na ceste. Oplotenie bude umiestnené na hranici trvalého záberu územia, t. j. 0,60 m od pätý násypu, resp. hrany zárezu, alebo hrany priekopy. V mieste mostných objektov na rýchlostnej ceste bude oplotenie vedené prevažne okolo pätý kuželov násypu, resp. bude privedené ku krajným oporám mosta. V oblasti križovatky bude oplotenie umiestnené na hranici trvalého záberu, t. j. 0,60 m od pätý násypu vetiev križovatky. Oplotenie bude mať celkovú výšku 2,0 m. Pletivo bude zapustené 0,20 m pod úroveň upraveného terénu z dôvodu nepodhrabania oplotenia zverou. Z hľadiska použitého materiálu bude oplotenie tvoriť sieťovina z pozinkovaného pletiva a z oceľových stĺpikov výšky 2,5 m, ktoré budú osádzané vo vzdialenostiach po cca 3,0 m. Stĺpiky budú inštalované do vyvrtaných betónových základov, alebo do betónových pätiiek.

K opatreniam zapracovaným v projekte, ktoré majú vplyv na pohyb zveri vo vzduchu (prelet vtáctva a netopierov) patria protihlukové a protisvetelné bariéry. V úseku R7 Zemné – Nové Zámky sú v projekte navrhnuté v dvoch úsekoch cesty protihlukové steny, v dvoch úsekoch protisvetelné steny a v jednom úseku je navrhnutá kombinovaná bariéra s protihlukovou a protisvetelnou funkciou (viď tabuľka na str. 19). Spolu je navrhnutých 10 356 m protihlukových a protisvetelných stien.

Protihlukové steny sú navrhnuté v kategórii B3 vzduchovej nepriezvučnosti (DLR > 24 dB), v prípade pohltivých stien aj kategórie A3 zvukovej pohltivosti (DL_a od 8 do 11 dB). Základná konštrukcia protihlukových stien je tvorená nosnými oceľovými stĺpmi tvaru H, do ktorých sa zasúvajú výplňové panely – v styku so zemným telesom sa zasúvajú betónové parapetné panely a na ne budú ukladané výplňové pohltivé panely. Základové konštrukcie sú tvorené železobetónovými pilótami ukončenými hlavicou na ukotvenie oceľových stĺpov. Výplňové panely sú z hliníkových parapetných panelov a transparentných výplňových panelov v hliníkovom ráme.

Protioslnivá stena v km 4,710 - 7,480 je plánovaná ako zrkadlovo obojstranná stena, aby neprichádzalo k nežiaducemu odrazaniu svetla jedným smerom, čo by pôsobilo na zver rušivo.

Kompenzácie, náhrady

Požiadavky na kompenzáciu negatívnych vplyvov stavby rýchlostnej cesty v predmetnom úseku sú súčasťou záverečného stanoviska MŽP SR k Správe o hodnotení vplyvov na stavbu R7 Dunajská Streda – Nové Zámky. Nejde o “kompenzačné opatrenia” z titulu významne negatívneho vplyvu na územie patriace do európskej siete chránených území (tzv. lokality Natura 2000), ale len o náhrady za biotopy európskeho významu a zamokrené územia zničené v rámci výstavby trasy rýchlostnej cesty R7.

Stavba „Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky“ zasahuje do chráneného vtáčieho územia Dolné Považie a bude predstavovať v určitom rozsahu záber hniezdnych a potravných biotopov chránených vtáčích druhov. Záverečné stanovisko MŽP SR č. 454/2014-3.4/ml v bode 3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti; Náhrady: Za zničené resp. poškodené biotopy vtákov v CHVÚ Dolné Považie bude vyhradená finančná náhrada. Správa CHKO Dunajské luhy, pracovisko Dunajská Streda, nesúhlasí s finančnou náhradou za zničené biotopy a požaduje v rámci zmierňujúcich opatrení vytvorenie nových biotopov, ktoré vzniknú zatrávením ornej pôdy, čím sa vytvorí vhodný potravný a rozmnožovací biotop pre chránené druhy vtákov.

Výber pozemku pre zmierňujúce opatrenia za trvale zabraté pozemky výstavbou rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky, bol navrhnutý CHKO Dunajské luhy pracovisko Dunajská Streda a následne konzultovaný s SOS/BirdLife a BROS. Predmetný pozemok je vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Slovenského pozemkového fondu. Zmierňujúce opatrenie, ktoré bude predstavovať zatrávenie ornej pôdy, vytvorenie terénnych depresí pre rozmnožovanie

obojživelníkov a vytvorenie zemného valu pre vznik hniezdneho biotopu bude zrealizované v k. ú. Svätý Peter na parcele č. 5327 o výmere 14,6353 ha.

V podmienkach záverečného stanoviska MŽP SR (454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014) je tiež uvedená požiadavka: Pre akvatické druhy je účinné vytvorenie (obnovenie) mokradí zavodením (obnovou vodného režimu) depresí – napr. v k. ú. Palárikovo, Zemné. Na predmetnej ploche sa v blízkosti vodného útvaru Patinský kanál vytvoria tri terénne depresie o výmere min. 500 m² s hĺbkou od 0,5 m do 1,5 m . Vzniknuté depresie umožnia sústredenie dostatočného množstva vody, ktorá sa v nich skoro nestratí, čo umožní optimálny vývoj vajíčok a žubrienok obojživelníkov. Svahy depresie musia byť v sklone 1:2, aby z jazierok nevznikla pasca pre obojživelníky. Zemina z výkopových prác sa bude deponovať na predmetnú parcelu, tak aby sa vytvoril zemný val, s jednou strmou stranou o výške 2,5 - 3m, ktorý v budúcnosti vytvorí podmienky pre vznik hniezdneho biotopu pre brehule, včeláriky a pod.

5 Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 a ich predmetov ochrany

Na základe projektovej situácie zámeru výstavby rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky boli v širšom záujmovom území ako potenciálne dotknuté identifikované tri územia európskeho významu (ÚEV) a jedno chránené vtáčie územie (CHVÚ) (obr. č. 2):

- SKÚEV0097 Palárikovské lúky
- SKÚEV0096 Šurianske slaniská
- SKÚEV0084 Zátoň
- SKCHVÚ005 Dolné Považie.

Obr. č. 2: Územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000 v okolí R7 Zemné – Nové Zámky

V tabuľke č. 2 sú uvedené vzdialenosti vyššie vymenovaných území Natura 2000 voči zámeru výstavby rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky.

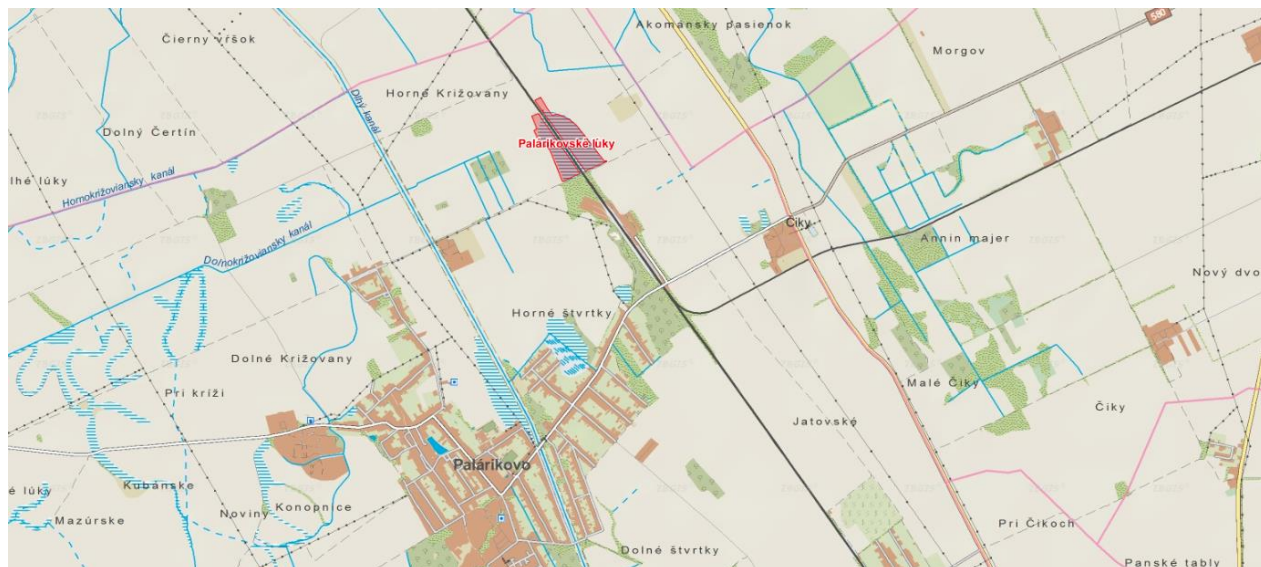
Tab. č. 2: Vzdialenosť lokalít patriacich do európskej sústavy chránených území Natura 2000 od Rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky

Kód – označenie chráneného územia Natura 2000	Názov chráneného územia Natura 2000	Najbližšia vzdialenosť a smer územia Natura 2000 od variantov MÚK, ktoré sú predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie
SKÚEV0097	Palárikovské lúky	cca 4860 m S od línie R7
SKÚEV0096	Šurianske slaniská	cca 2 110 m S od línie R7
SKÚEV0084	Zátoň	cca 1 790 m JV od línie R7
SKCHVÚ005	Dolné Považie*	0 m, línia R7 prechádza priamo cez CHVÚ

* priamo dotknuté územie

5.1 SKÚEV Palárikovské lúky (SKÚEV0097)

Celé územie má rozlohu 15,42 ha (obr. č. 3), rozprestiera sa severne od línie rýchlostnej cesty.

Obr. č. 3: Lokalizácia SKÚEV0097 Palárikovské lúky (zdroj: www.biomonitoring.sk)

Realizáciou rýchlostnej cesty R7 v posudzovanom úseku nebudú dotknuté biotopy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV (tab. č. 3). Územie nie je priamo dotknuté.

Predmetom ochrany sú druhy: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*) (viď tab. č. 4), ktoré v zmysle daného ÚEV nebudú dotknuté.

Tab. č. 3: Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany územia európskeho významu SKÚEV0097 Palárikovské lúky s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Kód	Biotop	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu	Komentár
1340	Vnútrozemské slaniská a slané lúky	nie	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v rámci ÚEV.
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v rámci ÚEV.

Tab. č. 4: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0097 Palárikovské lúky s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Slovenský názov	Vedecký názov	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	nie	bez vplyvu
pichliač úzkolistý	<i>Cirsium brachycephalum</i>	nie	bez vplyvu

5.2 ÚEV Šurianske slaniská (SKÚEV0096)

Územie má rozlohu 169,380 ha (obr. č. 4). Projekt Rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky nezasahuje priamo do tohto ÚEV, nachádza sa severne od línie rýchlostnej cesty R7. Predmetom ochrany sú biotopy uvedené v tabuľke č. 5 a druhy uvedené v tabuľke č. 6.

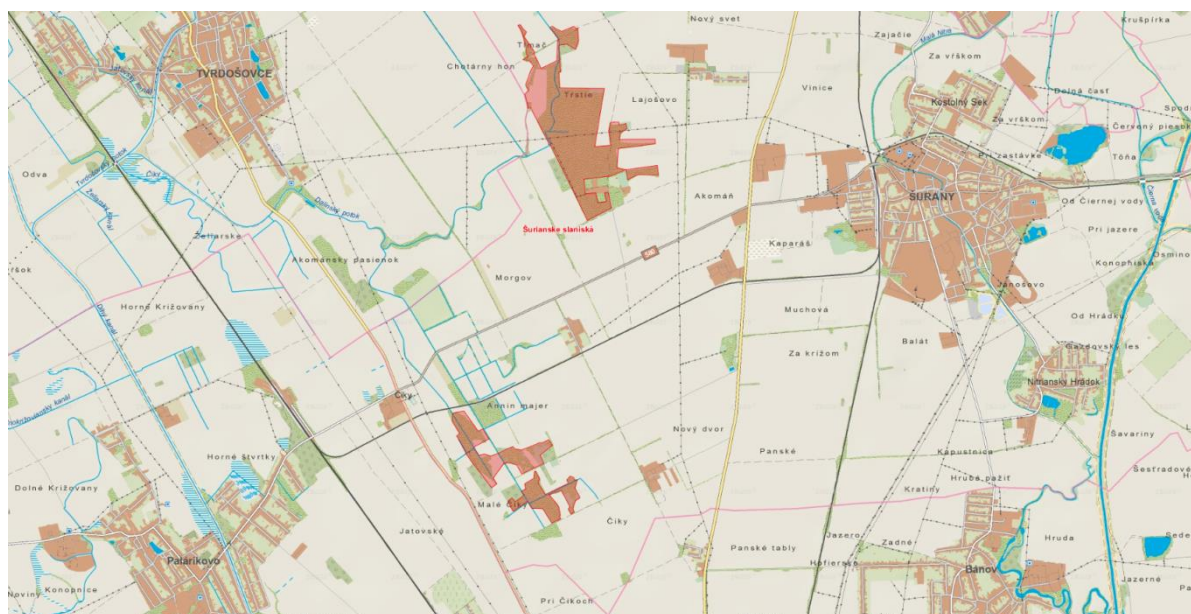
Zámerom výstavby rýchlostnej cesty R7 nedôjde k zásahu do chránených biotopov a ani do biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany. Z uvedených dôvodov **územie nie je dotknuté**.

Tab. č. 5: Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany územia európskeho významu SKÚEV0096 Šurianske slaniská s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Kód	Biotop	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu	Komentár
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	nie	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v ÚEV, zámer sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od biotopu európskeho významu
1340	Vnútrozemské slaniská a slané lúky	nie	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v ÚEV, zámer sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od biotopu európskeho významu

Tab. č. 6: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0096 Šurianske slaniská s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

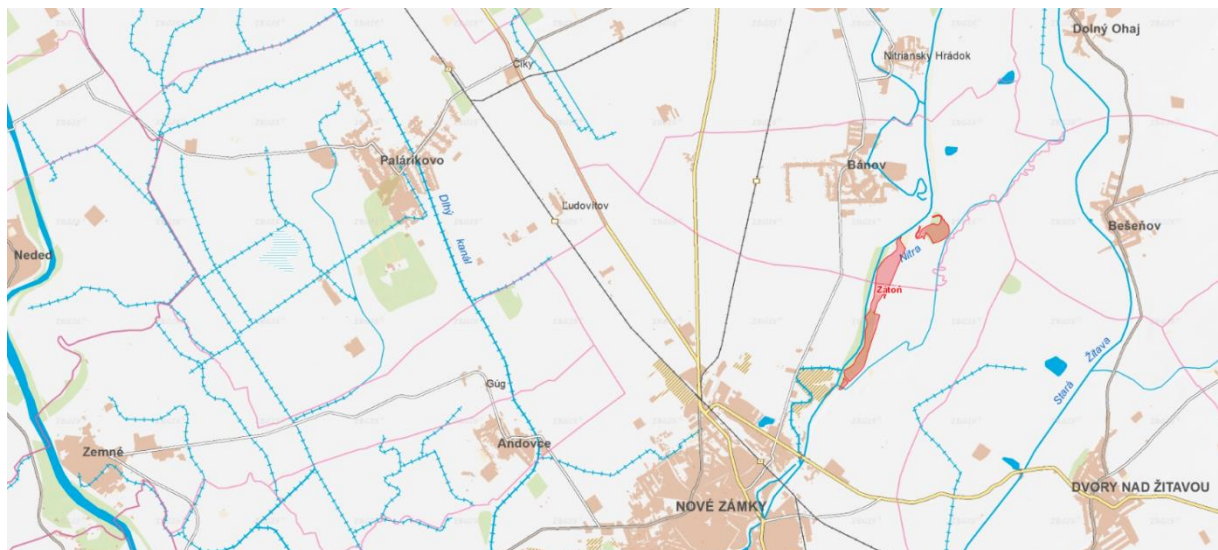
Slovenský názov	Vedecký názov	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	nie	bez vplyvu
pichliač úzkolistý	<i>Cirsium brachycephalum</i>	nie	bez vplyvu

Obr. č. 4: Lokalizácia SKÚEV0097 Šurianske slaniská (zdroj: www.biomonitoring.sk)

5.3 ÚEV Zátoň (SKÚEV0084)

Územie má rozlohu 81,55 ha (obr. č. 5). Projekt Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky nezasahuje priamo do tohto ÚEV. Územie sa nachádza juhovýchodne od línie rýchlostnej cesty R7. Predmetom ochrany sú biotopy uvedené v tabuľke č. 7 a druhy uvedené v tabuľke č. 8.

Obr. č. 5: Lokalizácia SKÚEV0084 Zátoň (zdroj: www.biomonitoring.sk)

Tab. č. 7: Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany územia európskeho významu SKÚEV0084 Zátoň s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Kód	Biotop	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu	Komentár
91F0	Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	NIE	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v ÚEV, zámer sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od biotopu európskeho významu
91E0	Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy	NIE	nie je	Projekt nezaberá plochu tohto biotopu v ÚEV, zámer sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od biotopu európskeho významu

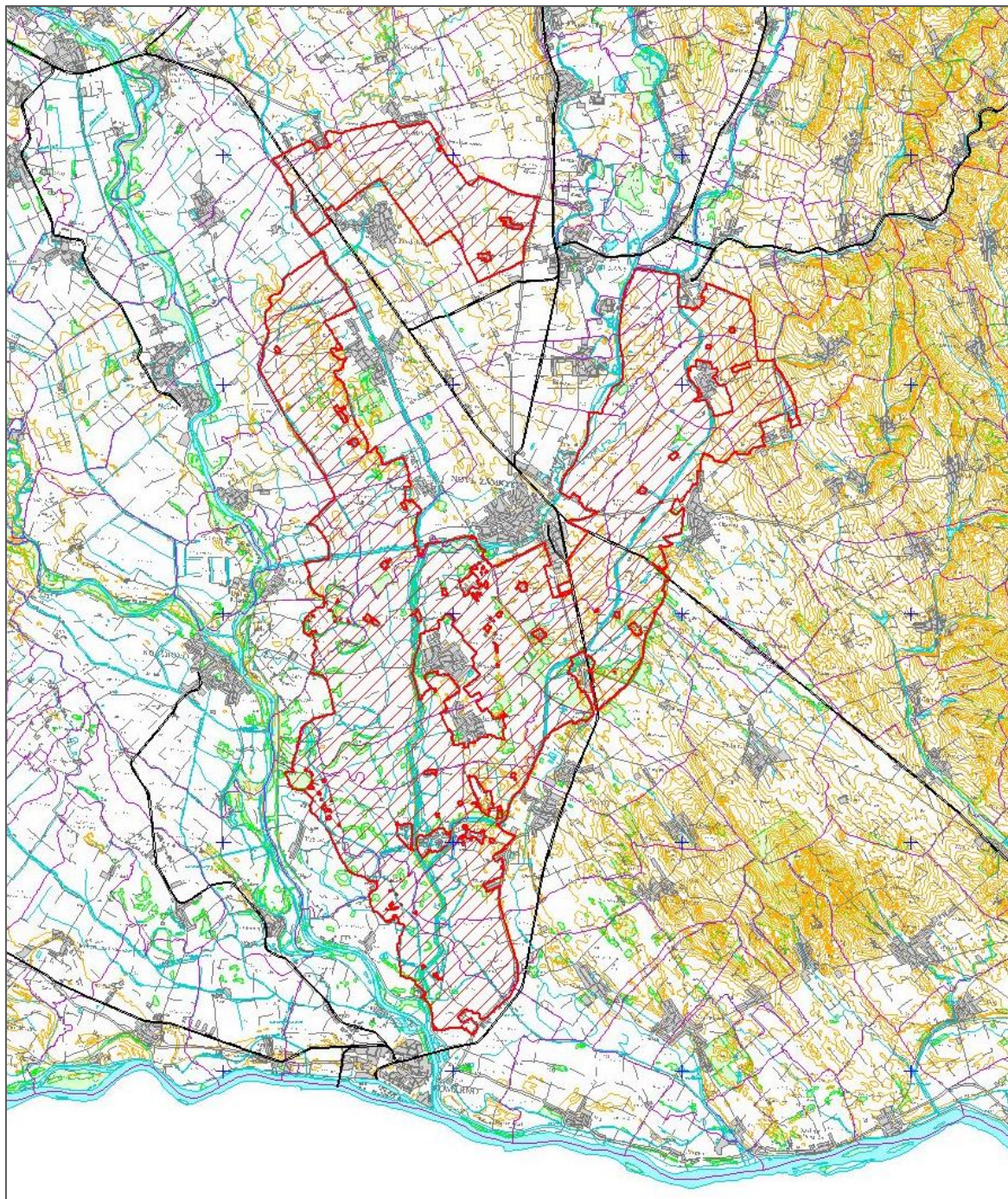
Tab. č. 8: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0084 Zátoň s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Slovenský názov	Vedecký názov	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu
bobor vodný	<i>Castor fiber</i>	nie	bez vplyvu
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	nie	bez vplyvu
vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	nie	bez vplyvu
lopatka dúhová	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	nie	bez vplyvu
roháč obyčajný	<i>Lucanus cervus</i>	nie	bez vplyvu

Výstavbou rýchlostnej cesty R7 v hodnotenom úseku nedôjde k zásahu do biotopov európskeho významu a ani do biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany. Z uvedených dôvodov územie nie je dotknuté.

5.4 CHVÚ Dolné Považie (SKCHVÚ005)

CHVÚ Dolné Považie má výmeru stanovenú vo vyhláške MŽP SR č. 593/2006 Z. z. 31 195,5 ha. Nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, v Nitrianskom kraji, v okresoch Komárno a Nové Zámky (obr. č. 6).

Obr. č. 6: CHVÚ Dolné Považie (zdroj: www.sopsr.sk)

CHVÚ je rozsiahle a členité územie, ktoré tvoria dve samostatné časti. Menšia severná časť sa nachádza západne od mesta Šurany, pričom južnou hranicou obchádza Tvrdosovce a na severe siaha po Rastislavice. Južná časť sa nachádza približne medzi mestami Komárno na juhu, Hurbanovo na východe, Kolárovo na západe a Nové Zámky v centrálnej časti na severe, pričom smerom na severozápad pokračuje výbežok až po Palárikovo a na severovýchod po Šurany. Z územia sú vyňaté zastavané územia obcí.

Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky prechádza priamo cez CHVÚ, **predmety ochrany budú stavbou dotknuté**

Krajinný ráz Dolného Považia s charakteristickým vidieckym osídlením, meandrujúcimi riekami, mokraďami a lesmi sa postupom času premenil na prevažne poľnohospodársky využívanú krajinu, stále sa v tejto oblasti zachovali miesta, ktoré slúžia ako útočisko pre viaceré vzácne a ohrozené druhy vtáctva v dôsledku menšej intenzity hospodárenia v týchto častiach územia.

CHVÚ bolo vyhlásené účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), kane močiarnej (*Circus aeruginosus*), krakle belasej (*Coracias garrulus*), ľabtušky poľnej (*Anthus campestris*), penice jarabej (*Sylvia nisoria*), pipišky chochlatej (*Galerida cristata*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), prhlaviara čiernohlavého (*Saxicola torquata*), rybárika riečného (*Alcedo atthis*), sokola červenonohého (*Falco tinnunculus*), strakoša kolesára (*Lanius minor*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

V prípade krakle belasej ide o posledné potvrdené hniezdisko druhu na Slovensku. Pre ochranu ľabtušky poľnej bolo dokonca Dolné Považie v čase vymedzovania sústavy CHVÚ najvýznamnejším na Slovensku z pohľadu veľkosti populácie. Podobne veľmi veľký význam malo v čase vymedzovania sústavy CHVÚ aj pre strakoša kolesára, keďže v danom čase tu hniezdila po CHVÚ Poľana druhá najväčšia populácia na Slovensku. V dôsledku prudkého poklesu populácie strakoša kolesára na Slovensku však už dnes toto konštatovanie neplatí.

Pre sokola červenonohého, krakľu belasú, ľabtušku poľnú a ďatľa hnedkavého patrí Dolné Považie medzi päť CHVÚ na Slovensku, kde bola zistená najvyššia populácia týchto druhov. Pre rybárika riečného, penicu jarabú, pipišku chochlatú, prepelicu poľnú a prhlaviara čiernohlavého patrí toto územie medzi významné lokality, keďže tu hniezdi viac ako 1 % celej ich národnej populácie.

Dolné Považie je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie kane močiarnej. V zimných mesiacoch predstavuje časť CHVÚ – alúvium rieky Žitavy jedno z významných zimovísk našej vzácnej a zriedkavo hniezdiacej sovy myšiarky močiarnej (*Asio flammeus*). Najvyššie počty zimujúcich jedincov boli zistené na slaniskách Akomáň pri Šuranoch. Z ďalších významných druhov dravcov v CHVÚ hniezdi aj kaňa popolavá (*Circus pygargus*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), pre ktorú je charakteristický pohlavný dimorfizmus. Obýva predovšetkým nížinnú krajinu. Na relatívne malej ploche CHVÚ Dolné Považie je kaňa močiarna viazaná na posledné fragmenty mokraďných biotopov, vyhľadáva miesta so stojatou alebo pomaly tečúcou vodou, porasty trste, pálky alebo slaniská. Hlavnou potravou kane močiarnej sú drobné zemné hlodavce a mláďatá menších druhov vtákov, ktoré loví v širšom okolí. Menej preferuje hmyz, obojživelníky, plazy a ryby. Kaňa močiarna hniezdi jednotlivo na zemi, avšak vo vhodných podmienkach vytvára kolónie. Je viazaná na porasty trstia, pálky alebo na podmäčkané ruderalne porasty. Ako alternatívne hniezdiská využíva aj agrocenózy, napríklad obilné kultúry. Samica znáša v druhej polovici apríla až začiatkom mája 3-6 vajec s 2-3 dňovým odstupom. Znášku inkubuje iba samica 32-34 dní od znesenia prvého vajca. Po vyliahnutí mláďat samec donáša potravu a samica kŕmi. Medzi mláďatami sú viditeľné nápadné vekové rozdiely. Za 4-5 týždňov sa už pohybujú v okolí hniezda, o 10 dní sa pokúšajú o svoj prvý let. Ešte niekoľko týždňov po vyletení ich rodičia prikrmujú. V Európe je hniezdna populácia kane močiarnej stabilizovaná alebo má miestami vzrastajúci trend. Na Slovensku je chráneným živočíchom v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. je zaradená do kategórie druhov európskeho významu. V Červenom zozname vtákov

Slovenska je zaradená do kategórie „menej ohrozený druh“. Na Slovensku hniezdi 400 až 500 párov, zväčša v nížinách západného a východného Slovenska. V CHVÚ Dolné Považie hniezdi okolo 30 párov. Vplyv na druhy vtákov, ktoré sú predmetom ochrany je vyhodnotený ako **priamy** (tab. č. 9).

Tab. č. 9: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany podľa vyhlášky MŽP SR č. 593/2006 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Dolné Považie polia s uvedenou možnosťou dotknutia projektom Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky

Slovenský názov	Vedecký názov	Možnosť dotknutia	Typ vplyvu	Komentár
d'ateľ hnedkavý	<i>Dendrocopos syriacus</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a alternatívnych hniezdisk, vyrušovanie
kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a alternatívnych hniezdisk (v agroecénózach), vyrušovanie
krakľa belasá	<i>Coracias garrulus</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk (v agroecénózach), vyrušovanie
ľabtuška poľná	<i>Anthus campestris</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
penica jarabá	<i>Sylvia nisoria</i>	áno	priamy	záber hniezdisk a potravných biotopov, vyrušovanie
pipiška chochlatá	<i>Galerida cristata</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
prhľaviar čiernohlavý	<i>Saxicola rubicola</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a alternatívnych hniezdisk, vyrušovanie
sokol červenonohý (kobcovitý)	<i>Falco vespertinus</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
strakoš kolesár	<i>Lanius minor</i>	áno	priamy	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie

5.4.1. Opis biotopov kritériových druhov

Hniezdnymi biotopmi **d'atľa hnedkavého** je kultúrna krajina v nížinách a pahorkatinách do 600-800 m n. m. so solitérnymi drevinami, stromoradiami, záhradami, sadmi a menšími lesíkmi (Pavlík, 2002). Vo svete obýva otvorenú krajinu so zalesnenými oblasťami, častý je v plantážach všetkých druhov, vrátane olivových hájov, v pekanových (*Carya*) a avokádových plantážach v južných častiach Európy a vo viniciach strednej Európy. Hniezdi aj v stromových alejach pozdĺž ciest, v skupinkách stromov, často v blízkosti ľudských sídel. Častý je aj v nížinných ihličnatých lesoch Turecka (Winkler et al., 2014). Na Slovensku je viazaný na nížinnú kultúrnu krajinu. Hniezdi predovšetkým v intravilánoch miest a obcí, kde obsadzuje dreviny v parkoch, záhradách a cintorínoch (Pavlík, 2002). V rámci CHVÚ Dolné Považie je hlavná časť hniezdnej populácie viazaná na intravilány obcí a miest, ktoré sú vyňaté z územia CHVÚ. Tu hniezdia v starších orechoch vlašských (*Juglans regia*) a v ovocných stromoch (napr. marhule, hrušky, jablone). Druhá časť hniezdnej populácie, ktorá hniezdi v CHVÚ, je rozptýlenejšia. Osídľuje agrárnu krajinu s riedkymi stromoradiami, starými solitérnymi stromami, malými poľnými lesíkmi alebo samotami s ovocnými sadmi a záhradami (napr.

okolie Palárikova, Tvrdošoviec, Nesvád a Martoviec). Vo voľnej krajine hniezdi ďateľ hnedkavý aj v starých riedkych agátových alejách v okolí poľných ciest (napr. Tvrdošovce, Nové Rastislavice), v riedkych alejách s orechmi vlašskými a v starých alejách s topoľmi kanadskými (*Populus x canadensis* forma *robusta*). Známe sú tiež hniezdiská v malých poľných lesíkoch s porastom topoľa euroamerického (*Populus x euroamericana*) v riedkom spone, často s polosuchými jedincami stromov (napr. hniezdisko pri Tvrdošovciach, kde hniezdia tiež so žlnou sivou a ďatľom veľkým). Osídľuje tiež líniové drevinové biotopy pozdĺž riek, ako je napr. rieka Žitava (napr. Dolný Ohaj – Bešeňov), s pobrežnými vrbovými porastmi. Potravné biotopy druhu zahŕňajú oblasti podobné ako hniezdne biotopy.

Hniezdnymi biotopmi **kane močiarnej** sú rôzne typy mokradí so stojatou alebo pomaly tečúcou vodou a porastmi trsti, pálky alebo aspoň ostríc (Karaska et al., 2002). Vo svete obýva druh vodné biotopy so sladkou alebo brakickou vodou; napr. močiare, bažiny, a lagúny s hustým porastom ostríc a pálky. Menej sa vyskytuje v oblastiach bez vodných plôch alebo len v blízkosti mokradí; napr. na pasienkoch a iných plochách s nízkou vegetáciou, na obilných poliach. Ako potravný biotop využíva poľnohospodársku krajinu; preferuje krmoviny (napr. lucerna), spravidla neďaleko mokradí. Počas migrácie sa vyskytuje aj v atypických biotopoch, napr. preletuje ponad lesnú krajinu a pohoria (zaznamenaná vo výške 3 000 m n. m. v západnom Kamerune) (Orta et al., 2015). Na Slovensku hniezdi kaňa močiarna v rovinatých oblastiach a kotlinách južného Slovenska. Menej obýva širšie údolia riek v predhorí Karpát alebo vnútrokarpatské kotliny. Viazanosť na rovinaté oblasti vyplýva zo špecifických nárokov druhu na hniezdny biotop – preferuje najmä močiare, brehy rybníkov, mŕtvych ramien a štrkoviská. Vzácnnejšie hniezdi aj na suchej zemi (napr. vyschnuté močiare s trstou alebo pálkou) a v poľnohospodárskej krajine (obilné lány) (Karaska et al., 2002). Lovnými biotopmi na Slovensku sú územia s mozaikou mokradí a poľnohospodársky obrábanej pôdy (Karaska et al., 2002). V rámci CHVÚ Dolné Považie hniezdi kaňa močiarna v mokradiach a agrocenózach. V mokradiach preferuje trvalo zaplavené plochy s porastmi trsti (*Phragmites australis*), pálky (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), ostríc (*Carex* sp.) a škripinca (*Schoenoplectus lacustris*). Hniezdi aj v periodicky zaplavovaných slaniskových mokradiach, ktoré sú prítomné napr. v severných častiach CHVÚ. Menej obsadzuje litorálne porasty na brehoch pomaly tečúcich riek. Po roku 2000 sú zisťované hniezdenia v sekundárnych biotopoch v agrocenózach, v porastoch obilnín a menej repky olejnej. Potravné biotopy zahŕňajú plochy trvalých trávnych porastov, pasienkov, lucerny, kosných lúk a úhorov v širšom okolí CHVÚ.

Hniezdnymi biotopmi **krakle belasej** sú oblasti v otvorenej krajine s rozptýlenou stromovou vegetáciou, solitérnymi stromami, malými lesíkmi a starými ovocnými sadiami s dostatkom hniezdných dutín (Slobodník, 2002). Vo svete hniezdi v teplých, slnečných oblastiach v otvorenej krajine s plochami dubových alebo starých borovicových porastov, ďalej v ovocných sadoch, širokých riečnych údoliach a v členitých rovinách s roztrúsenými krovínami alebo listnatými stromami (Fry et al., 2014). Na Slovensku obýva otvorené biotopy v rovinách alebo pahorkatinách s menšími lesíkmi, sadiami alebo alejami s dostatkom stromov s dutinami (Hudec, Šťastný, 2005). V minulosti druh hniezdil v panónskych hájoch, starých dúbravách, parkových zárastoch v inundačnom území riek alebo v oblastiach s pestrú krajinou štruktúrou extenzívne obhospodarovanej vidieckej krajiny (napr. ovocné sady, vinice, polia so stromoradiami alebo roztrúsenými bütľavými stromami, hlavové vrby). Krakle hniezdili v prirodzených dutinách, menej dutinách po ďatľoch, ojedinele aj v zachovalých budovách (Ferianc, 1979). V súčasnosti sa potenciálne hniezdne biotopy nachádzajú v agrocenózach, ktoré sú popretkávané sieťou stromoradií, zavlažovacích kanálov alebo vodných tokov s brehovou vegetáciou. Podmienkou hniezdenia je prítomnosť starších stromov (topole, duby) s prirodzenými dutinami alebo s dutinami po ďatľoch (Slobodník, 2002). V rámci CHVÚ Dolné Považie bola krakľa belasá v minulosti viazaná na poľnohospodársku krajinu, kde sa mozaikovo striedali kosené lúky a zazemňujúce riečne meandre. Takéto hniezdiská boli známe napr. v okrese Komárno – Lándor, Martovce, Hurbanovo alebo v okrese Nové Zámky – Palárikovo (Horné Križovany). Hniezda boli umiestnené v korunách solitérnych topoľov alebo v topoľových alejách – hlavne v topoľoch

kanadských (*Populus x canadensis*, forma *robusta*), topoľoch bielych (*Populus alba*), topoľoch sivých (*Populus x canescens*) a topoľoch čiernych (*Populus nigra*). Potravné biotopy zahŕňali širokú škálu plôch od kosených lúk, hrádzí, nezarastených poľných ciest po plochy rôznych druhov poľnohospodárskych kultúr (napr. mladé kukuričné a obilné polia). V pohniezdnom období boli pre vylietané rodiny veľmi dôležité nezorané obilné strniská (júl až október). Vylietané mláďatá a dospelé vtáky často lovili potravu z liniek 22 kV vedení alebo zo suchých konárov drevín, ktoré sú významnými posedmi pri love.

Hniezdnyimi biotopmi **ľabtušky poľnej** sú suché, teplé a otvorené oblasti s nízkou a riedkou vegetáciou s výskytom krovín alebo poľnohospodárske plochy (Danko, 2002). V CHVÚ preferuje oblasti stepného charakteru, najmä suchšie biotopy agrárnej krajiny, plochy s nízkou a riedkou vegetáciou (napr. neobrábané polia, strniská, vinice a pod.). Obsadzuje aj plochy odkryté pri stavebnej činnosti, štrkové lavice, hrádze, kameňolomy. Druh obsadzuje aj riedke zárusty obilia (hlavne porasty nízkosteblových odrôd jačmeňa), mladé kukuričné polia (s obnaženým povrchom pôdy), resp. rozhranie viacerých druhov poľnohospodárskych kultúr (často okraje lucernovísk). Potravné biotopy zahŕňajú plochy na aktívne využívaných poľných cestách, v areáloch s ťažbou pieskov a štrkopieskov, na TTP, strniskách a úhoroch.

Hniezdnyimi biotopmi **penice jarabej** sú krovité porasty na južne exponovaných stráňach a rovinách v teplých nížinných a podhorských oblastiach (Krištín, 2002b). V Európe obýva biotopy podobného charakteru, najmä kroviny a krovinové formácie približne do 3 m od lesných okrajov, hustých trnitých krovín, čistín s hustým podrastom po mladé porasty plantáží, húštiny pri riekach, živé ploty pozdĺž ciest, pasienky, lúky, parky a sady (Aymí et al., 2015). Druh častejšie hniezdi v suchých oblastiach, ale vo vhodných porastoch môže byť aj v blízkosti vody. Obsadzuje aj svetlé listnaté lesy a ihličnaté lesy s podrastom (Šťastný, Hudec, 2011). Na zimoviskách v Afrike obýva suchú otvorenú krajinu s krovinami, kde dominujú akáciové porasty (*Acacia*) a porasty *Commiphora*; vyskytuje sa aj v suchej savane (Aymí et al., 2015). Na Slovensku hniezdi v otvorenej krajine so skupinami alebo pásmi hustých trnitých krovín. Spravidla vyžaduje prítomnosť aspoň jednotlivých stromov alebo vyšších kríkov, ktoré využíva ako miesto pre spev (Šťastný, Hudec, 2011). Obýva napr. strelnice v bývalých vojenských priestoroch (Lešť), mladé topoľové porasty v spoločenstve *Asparago-Crataegetum* (Podunajsko, Bohuš ex Krištín, 2002b) a agátové lesíky. Preferuje aj sekundárne biotopy, napr. zarastajúce výsypky, sady, pasienky s krovinami, okraje viníc a svetlých lesov. V rámci CHVÚ Dolné Považie hniezdi druh v roztrúsených kríkoch v poľnohospodárskej krajine, popri lúkach, pasienkoch a vodných tokoch (Gúgh, Lengyel, 2014).

Pipíška chochlatá hniezdi v otvorených urbánnych a suburbánnych biotopoch (Krištín, 2002c). Vo svete je druh typickým obyvateľom suchej otvorenej krajiny so sporou vegetáciou. Pôvodnými biotopmi boli pravdepodobne oblasti v polopúšti a stepiach, sekundárne hniezdi v človekom premenenej krajine. Biotopy zahŕňajú otvorenú poľnohospodársku krajinu v severnom Stredomorí, kavyľové stepi (*Stipa tenacissima*), púšte v severnej Afrike a na Strednom východe, piesky polopúští a suchých agrocnóz v Indii a savany v afrotropickej oblasti. Vyžaduje vysoký podiel obnaženej pôdy, mal by pokrývať až 50 % povrchu. Takéto suché miesta zahŕňajú aj oblasti pozdĺž ciest a železničných násypov (de Juana, Suárez, 2004). Na Slovensku je pipíška výhradne synantropným druhom. Typickými hniezdnyimi biotopmi sú medze a okraje ciest v nížinách a kotlinách. Ďalej hniezdi aj v poľnohospodárskych dvoroch, kde preferuje najmä aktívne družstvá s extenzívnym pasením dobytká. Obýva aj neobrobené alebo čiastočne obrábané pozemky. Hniezdnyim prostredím sú aj intravilány miest, napr. trávnaté plochy sídlisk, letiská, okolie väčších podnikov a panelových štvrtí (Krištín, 2002c).

Pôvodnými biotopmi **prepelice poľnej** sú stepi a lesostepi. V súčasnosti sú hniezdnyimi biotopmi druhu najmä oblasti v otvorenej poľnohospodárskej krajine, napr. obilné polia, krmoviny, menej okopaniny, lúky a pasienky (Demko, 2002). Vo svete obýva najmä otvorenú kultúrnu krajinu, roviny alebo miesta s mierne zvlneným povrchom. Podmienkou hniezdenia je prítomnosť hustej vegetácie, ktorá však nie je vyššia ako 1 m. V severovýchodnej Tanzánii sa vyskytuje aj v menej

narušených pasienkoch. Vyhýba sa holej pôde (McGowan et al., 2013). V podmienkach Slovenska hniezdi prepelica poľná najmä v agrocenózach; vyskytuje sa napr. v obilných a repkových poliach, kde obzvlášť preferuje miesta s podrastom tráv, burín alebo krmovín. Najpočetnejšia je na lúkach, ktorými vystupuje až do horských polôh (napr. Hruštínska hoľa, cca 1100 m n. m., Kubínska hoľa, cca 1300 m n. m.). Zriedkavejšie ju možno zastihnúť aj v suchších častiach slatinných rašelinísk a vo väčších ruderaloch. Preferuje najmä otvorenejšiu krajinu. Menším plochám s nízkym porastom v lesoch sa vyhýba. Na druhej strane bola registrovaná aj na rozľahlejších rúbaniach v ranom štádiu sukcesie. Ďalej obsadzuje aj zaplavované a suché lúky, neobrábané trávnaté plochy (úhory), okraje mokradí, ruderalne biotopy a letiská. Počas migrácie sa vyskytuje aj v mestách; často ju počuť ozývať sa aj zo striech domov (Demko, 2002; Hudec, Šťastný, 2005).

Hniezdnymi biotopmi **prhlaviara čiernohlavého** sú suchšie travinové porasty, často s podielom voľných plôch alebo riedkou vegetáciou a s rozptýlenými krovínami. Ďalej hniezdi aj v rôznych typoch sekundárnych biotopov (ruderalne plochy, skládky). Vo svete obýva podobné biotopy v otvorenej krajine. V Európe najmä otvorenú krajinu s rôznou výškou krovín alebo umelé biotopy, akými sú kamenné múry, ploty a vedenia. Častý je aj v oblastiach so zvlneným terénom a bylinným porastom rôznej výšky (Collar, 2005). Podobné biotopy obýva prhlaviar čiernohlavý aj na Slovensku. Jeho typickým prostredím je trávnatá bezlesná krajina s rozptýlenou drevinovou vegetáciou a s vysokými bylinami. Obvykle sa vyskytuje na suchých teplých, na juh orientovaných stanovištiach; napr. železničné násypy, skládky odpadov, väčšie staveniská s riedkou vegetáciou a často s obnaženou pôdou, zaburinené areály poľnohospodárskych družstiev, ruderalizované stanovištia s vysokými bylinami, často aj v priekopách pozdĺž ciest, v medzihrádzových priestoroch a nivách riek. Ojedinele obýva aj okraje rašelinísk a zamokrené lúky s vysokými bylinami (Krištín, 2002d).

Hniezdnymi biotopmi **rybáríka riečneho** sú oblasti s kolmými hlinitými alebo piesčitými stenami (vyhrabávanie nôr) a čistými stojatými alebo tečúcimi vodami s dostatkom potravy (rybky) (Karaska, Slobodník, 2002). Vo svete obýva biotopy podobného charakteru; napr. stojaté alebo pomaly tečúce rieky s dostatkom vhodnej potravy (malé ryby) a brehmi pre vyhrabávanie nôr. V tropických oblastiach sa vyskytuje aj v dolných tokoch riek, často s husto porastenými brehmi, v mangrovových porastoch, vlhkých pasienkoch a veľkých záhradách. Hniezdna nora môže byť umiestnená aj 250 m od loviska (Woodall, 2001). Na väčšine územia Slovenska druh hniezdi pri pomaly tečúcich vodách od najnižších polôh až po 800 m n. m. Podmienkou je prítomnosť kolmých hlinito-piesčitých, alebo štrkovo-piesčitých stien, kde vyhrabáva hniezdne nory. Menej často hniezdi na stojatých vodných plochách – napr. na rybníkoch, štrkoviskách, pieskovniach a rybníčných sústavách alebo v lesných porastoch neďaleko lovisk (napr. v koreňových vývratoch). Ak nemá možnosť hniezdiť v blízkosti vôd, vyhľadáva aj ťažobne štrkopieskov, hlíny, ale aj kolmé zárezy lesných a poľných ciest vzdialené niekoľko sto metrov od lovisk. V prípade nedostatku potravy na vodnom toku, kde hniezdi, preletuje na lov na inú vodnú plochu. Zvolenému hniezdisku je obvyčajne verný viac rokov, pokiaľ je zachovaná kolmá stena a dostatok potravy v blízkosti. Zimuje pri nezamrzajúcich častiach vodných tokov (Hudec, Šťastný 2005). K významným hniezdiskám v rámci CHVÚ Dolné Považie patria rieky Nitra a Žitava v úsekoch s vhodnými obnaženými brehmi, lokálne aj štrkoviská, bagroviská a vodné nádrže s kolmými brehmi (Gúgh, Lengyel, 2014).

Hniezdnymi biotopmi **sokola červenonohého** sú oblasti v otvorenej stepnej a lesostepnej krajine, ďalej v rovinách alebo pahorkatinách so skupinkami stromov a alejami (Hudec, Šťastný 2005). V Európe a Ázii hniezdi v biotopoch podobného charakteru. Vyskytuje sa najmä v stepiach a lesostepiach, sekundárne v agrocenózach a na pasienkoch.

Preferuje nížinné oblasti so skupinkami stromov, napr. brehové porasty, vetrolamy, stromoradia, kde nocuje a hniezdi (Orta, Kirwan 2014). Na Slovensku sa hniezdiská nachádzajú v nížinách, v otvorených stepných alebo poľnohospodárskych biotopoch Podunajskej a Východoslovenskej nížiny, s dostatkom veľkých druhov hmyzu. Hniezdi v stromoradiach, v poľných lesíkoch a vetrolamoch. Druh je naviazaný na hniezdne kolónie havranov, menej často hniezdi aj

v hniezdach strák a vrán. V súvislosti s prenasledovaním krkavcovitých vtákov v otvorenej krajine a zmenami využívania agrárnej krajiny, v posledných rokoch takmer vymizol tento typ biotopu na Slovensku (SOS/BirdLife, 2013). V rámci CHVÚ Dolné Považie obsadzuje sokol červenonohý agroceenózy s poľnými lesíkmi alebo stromoradiami. Preferuje blízkosť trvalých trávnych porastov, slanísk a mokradí. V minulosti hniezdil v kolóniách havranov čiernych (*Corvus frugilegus*). Známe boli hniezdiská napr. v kolónii havranov v Tvrdošovciach (topoľový lesík) a pri Palárikove (Ľudovítov), v agátovom lesíku. Ďalej druh obsadzoval v minulosti aj stračie hniezda (*Pica pica*) v agátových poľných remízkach (napr. niekdajšie hniezdiská – Šurany, Akomáň, Tvrdošovce – smer Nové Rastislavice). V roku 2013 už neboli obsadené ani tieto hniezdiská. Hniezdenie druhu v inštalovaných polobúdkach v území doposiaľ nebolo zistené (2010-2013). Potravné biotopy druhu zahŕňajú rôzne časti CHVÚ, najmä v blízkosti lucernových polí a strnísk.

Hniezdnymi biotopmi **strakoša kolesára** je otvorená krajina s roztrúsenými krovínami a stromami vrátane parkov a sadov. Vyskytuje sa predovšetkým v nížinách a teplejších oblastiach (Šťastný, Hudec, 2011). Vo svete obýva biotopy podobného charakteru – najmä otvorenú krajinu s roztrúsenými stromami alebo ich skupinkami, menej kroviny. Hniezdne biotopy v Európe zahŕňajú oblasti s extenzívne obhospodarovanými sadiami, malými poličkami (melóny, repa, zemiaky), ďalej tabakové polia, vinice a pasienky. Podmienkou hniezdenia je prítomnosť vyšších stromov a dostatočná potravná ponuka (väčšie druhy hmyzu) (Yosef, 2008). Na Slovensku hniezdi v otvorených, bohato štruktúrovaných biotopoch s množstvom roztrúsene rastúcich vysokých stromov (ovocné dreviny, topole) s výškou približne nad 8 m. Typickými hniezdnymi biotopmi sú oblasti so starými sadiami, obklopené pestrou škálou biotopov (polička, pasienky, záhrady, hospodárske dvory). Potravné biotopy predstavujú miesta s dostatkom veľkých druhov hmyzu (kobyľky, svrčky, bystrušky; Krištín, 2002a). V rámci CHVÚ Dolné Považie bol strakoš kolesár viazaný na poľnohospodársku krajinu, kde hniezdil v korunách solitérnych topoľov kanadských (*Populus x canadensis*, forma *robusta*), resp. v riedkych topoľových alejoch. Druh vyžadoval najmä prítomnosť trávnatého podrastu, bez krovín. Takéto aleje a solitérne stromy boli obsadené napr. v Šuranoch – Nitriansky Hrádok, Palárikove, Tvrdošovciach a Hurbanove. Ďalej druh preferoval aj solitérne agáty a riedke agátové aleje (napr. v Tvrdošovciach, Nových Rastislaviciach, Šuranoch). V minulosti boli známe hniezdiská aj v blízkosti slanísk (napr. Šurany, Akomáň). V súčasnosti väčšina hniezdisk v CHVÚ zanikla v dôsledku intenzifikácie poľnohospodárstva a zmeny kvality biotopov.

6 Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

Priamo dotknutým územím európskej sústavy chránených území Natura 2000 SKCHVÚ005 Dolné Považie. Druhy, ktoré sú predmetom ochrany, budú v území zasiahnutom výstavbou rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky ovplyvnené najmä:

- záberom potravných biotopov
- záberom hniezdnych biotopov
- kolíziami s dopravnými prostriedkami
- hlukom a osvetlením
- vyrušovaním.

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Dolné Považie a ich zaznamenané početnosti:

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2011-2013	2016
sokol červenonohý (kobcovitý)	<i>Falco vespertinus</i>	3	8	5,5	0	5

Stav sokola červenonohého v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť k roku 2019 ako **nepriaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch			
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2001-2006	2003	2007-2010	2018
krakľa belasá	<i>Coracias garrulus</i>	**	**	2-4***	6,5	5***	0*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

*** výskyt evidovaný len v južnej časti CHVÚ, mimo úseku plánovanej R7

Stav krakle belasej v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **nepriaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2010	2018
kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>	19	40	30	**	20-25*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav kane močiarnej v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch			
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2010	2013	2018
ľabtuška poľná	<i>Anthus campestris</i>	40	90	50-90	<10	2	2*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

Stav **ľabtušky poľnej** v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **nepriaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
strakoš kolesár	<i>Lanius minor</i>	40	90	50-90	<10	<10*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

Stav **strakoša kolesára** v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **nepriaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
dáteľ hnedkavý	<i>Dendrocopos syriacus</i>	20	80	20-80	**	50*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **ďateľ hnedkavého** v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	**	**	15	15	15*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **rybárika riečneho** v CHVÚ Dolné Považie možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
penica jarabá	<i>Sylvia nisoria</i>	**	**	200	200	150*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **penice jarabej** v **CHVÚ Dolné Považie** možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
pipíška chochlátá	<i>Galerida cristata</i>	**	**	100	**	70*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **pipíšky chochlatej** v **CHVÚ Dolné Považie** možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	2004	2013	2018
prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	**	**	350	**	100*

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **prepelice poľnej** v **CHVÚ Dolné Považie** možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

Slovenský názov	Vedecký názov	Populačné		Počty hniezdiacich párov v rokoch		
		minimum (počet v ks párov)	maximum (počet v ks párov)	minulosť	2013	2018
pŕhľaviar čiernohlavý	<i>Saxicola rubicola</i>	**	**	1100	**	niekoľko 100 párov

Vysvetlivky:

* expertný odhad

** neuvádzaný údaj

Stav **pŕhľaviara čiernohlavého** v **CHVÚ Dolné Považie** možno hodnotiť k roku 2019 ako **priemerný, priaznivý**.

6.1 Záber potravných biotopov

Záber biotopov sa nepriamo dotýka predmetov ochrany CHVÚ Dolné Považie, ktoré majú v záujmovom území potravné biotopy, lokalizované mimo chránených území. Početnosti niektorých druhov v území kolíšu v závislosti od ročného obdobia a druhu pestovanej plodiny v agroecénózach. V čase výstavby a prevádzky rýchlostnej cesty dôjde v CHVÚ k priamym záberom biotopov a k negatívne mu pôsobeniu na predmety ochrany (hluk, prašnosť, pohyb osôb a i.).

Trávne porasty v blízkosti rýchlostnej cesty, ktoré vzniknú po rekultivácii stavbou narušeného územia budú plniť funkciu refúgií, napr. pre drobné zemné cicavce (potravná báza pre dravce), do ktorých sa uchylujú po orbe a z ktorých opätovne rekolonizujú priľahlé polia. V intenzívne obhospodarovanej poľnohospodárskej krajine môžu byť tieto trávne porasty hodnotnejším biotopom ako okolité polia (vplyv chemizácie a pod.).

Významnosť záberu potravných biotopov je hodnotená v závislosti od predmetu ochrany ako mierne negatívna (-1).

6.2 Záber hniezdnych biotopov

Faktor záberu hniezdnych biotopov sa týka priamo druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Dolné Považie. Vzhľadom na charakter krajiny (intenzívna poľnohospodárska krajina) a nedostatočný výskyt vegetačných prvkov nie sú pre mnohé druhy vtákov vytvorené z existenčného hľadiska vhodné podmienky. V záujmovom území sa predpokladá prevažne len mimohniezdny výskyt väčšiny druhov vtákov, ktoré sú predmetom ochrany.

Dopad tohto negatívneho vplyvu na predmety ochrany CHVÚ Dolné Považie tak možno hodnotiť ako mierne negatívny (-1). Negatívny vplyv tohto faktora bude zmenšený alebo odstránený zmierňujúcimi opatreniami – náhradnými biotopmi trávnych porastov.

6.3 Kolízie s dopravnými prostriedkami

Riziko kolízie s dopravnými prostriedkami je jedným z najviac problematických priamych vplyvov líniových stavieb pri ochrane nielen vtáčích druhov, ale aj obojživelníkov a cicavcov. Najväčší vplyv je obyčajne v čase migrácie a rozmnožovania, a to prevažne v miestach, kde líniové stavby križujú biokoridory. Z posudzovaných predmetov ochrany sú týmto faktorom najviac dotknuté dravce (napr. sokol červenonohý), ktoré sú do blízkosti ciest lákané potravnou ponukou. Nachádzajú tu hlavne hmyz a drobné zemné cicavce, pre ktoré sú trávnaté porasty pozdĺž ciest trvalými biotopmi. Negatívny vplyv sa zvyšuje v zimnom období, kedy snehová pokrývka na poliach spôsobuje koncentráciu vtákov do blízkosti ciest, kde ľahšie nachádzajú potravu, ale aj v prípade, že sa v blízkosti ciest nachádzajú vhodné hniezdne biotopy a odpočinkové stanovištia (vetrolamy, remízky, dreviny a pod.). Zvýšená mortalita na cestách pri zbere kadáverov môže byť u niektorých druhov kompenzovaná ľahšou dostupnosťou potravy, čo môže viesť k zvýšeniu hniezdnej úspešnosti iných párov. Ak sa problematický úsek cestnej komunikácie nachádza priamo v lovnom teritóriu hniezdiaceho páru napr. sokola červenonohého, riziko kolízie je vyššie v čase intenzívneho zháňania potravy počas kŕmenia mláďat. Známy je prípad usmrtenia 6 dospelých jedincov sokola červenonohého v priebehu jednej sezóny zo srbského úseku diaľnice, následkom čoho došlo k zmareniu hniezdovania 18,5 % tamojšej populácie pozostávajúcej z 27 párov (Purger, 1997). Riziko kolízií sa zvyšuje tiež v nepriaznivom počasí (napr. hmla), kde môže ojedinele dôjsť k dezorientácii vtákov a k nepredvídaným kolíziám. Podobne cicavce často nachádzajú v blízkosti ciest zdroje potravy. Sú to hlavne netopiere, ktoré tu lovia hmyz prilákaný cestným osvetlením a reflektormi automobilov. Z dôvodu absencie drevín pozdĺž rýchlostnej cesty by mal byť zber potravy dravcami minimálny alebo náhodný. Predmetné druhy ochrany nemajú v bezprostrednom okolí stavby R7 kľúčové a jediné potravné biotopy. Pri realizácii zmierňujúcich opatrení, t. j. vhodne vysadená

krovinová vegetácia, vylúčenie výsadby stromov v blízkosti rýchlostnej cesty, trávové porasty na pozemkoch vo vlastníctve NDS a.s. by nemalo dôjsť k zvýšenej mortalite sokola červenonohého (a iných dravcov). Riziko kolízie však ostáva pri náhodných preletoch vtákov ponad rýchlostnú cestu z potravných a hniezdných okrskov lokalizovaných mimo R7.

Preto je **závažnosť tohto vplyvu z dôvodu rizika kolízií u dotknutých druhov je vplyv hodnotený ako mierne negatívny (-1).**

6.4 Hluk

Dočasné zvýšenie hluku možno očakávať v dôsledku stavebných prác počas výstavby, čo synergicky s ostatnými negatívnymi vplyvmi (pohyb osôb, zvýšená prašnosť a i.) môže negatívne vplývať na vyrušovanie citlivých druhov (napr. dravce). Zvýšenou mierou hluku počas výstavby bude ovplyvnené CHVÚ Dolné Považie, pretože toto územie bude priamo dotknuté výstavbou. Hluk počas prevádzky rýchlostnej cesty spôsobený dopravou môže predstavovať zdroj negatívneho vplyvu na faunu, a to aj na druhy zalietavajúce z CHVÚ Dolné Považie. Pôsobenie hluku na **predmety ochrany preto možno po sprevádzkovaní rýchlostnej cesty hodnotiť ako mierne negatívne (-1).**

6.5 Vyrušovanie a osvetlenie

V záujmovom území budú vybudované stavebné dvory a dočasné cestné komunikácie. Tieto budú lokalizované mimo CHVÚ a ÚEV. V súvislosti s týmito objektmi bude zvýšený pohyb mechanizmov a osôb a je predpoklad, že bude zvýšený hluk a prašnosť. Na tieto zmeny môžu negatívne zareagovať na vyrušovanie citlivé druhy, najmä dravce, ktoré sa vyskytujú v CHVÚ a ktoré zalietavajú do záujmového územia. Z uvedeného hľadiska je preto dôležité správne načasovanie prác, umiestnenie stavebných dvorov, dočasných komunikácií, skládok a pod., ktoré musia byť koordinované v súčinnosti so ŠOP SR tak, aby nedochádzalo k vyrušovaniu predmetov ochrany na hniezdiskách a nocoviskách. **Vplyv na faunu bude dočasný (v čase výstavby), na jednotlivé predmety ochrany bude pôsobiť mierne negatívne (-1).** Počas prevádzky rýchlostnej cesty R7 bude v dôsledku dopravy zvýšené osvetlenie z automobilov. Ide o dynamické svetelné zdroje, ktoré atrahujú nočné druhy hmyzu, ktoré sú potravným zdrojom mnohých druhov vtákov. Pri tomto vplyve dôjde k trvalému pôsobeniu v čase prevádzky rýchlostnej cesty, preto je potrebné realizovať zmierňujúce opatrenia v úseku, kde rýchlostná cesta prechádza cez CHVÚ Dolné Považie. **Významnosť vplyvu na predmety ochrany je vyhodnotená ako mierne negatívna (-1).**

7 Hodnotenie vplyvov na predmety ochrany v rámci dotknutých území sústavy Natura 2000

7.1 ÚEV Palárikovské lúky (SKÚEV0097)

Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany – živočíchy

Vplyvy na druhy živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany v ÚEV Palárikovské lúky sú uvedené v tabuľke č. 10. Vzhľadom na to, že projekt rýchlostnej cesty nezasahuje priamo do ÚEV a toto územie je vzdialené od línie R7 viac ako 4,8 km, vplyvy sú vyhodnotené ako **nulové (0)**.

Tab. č. 10: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0097 Palárikovské lúky s predpokladanými vplyvmi

Slovenský názov	Vedecký názov	Intenzita vplyvu	Charakteristika vplyvov
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	0	vplyv sa nepredpokladá
pichliač úzkolistý	<i>Cirsium brachycephalum</i>	0	vplyv sa nepredpokladá

Vysvetlivky: 0 – nulový vplyv

7.2 ÚEV Šurianske slaniská (SKÚEV0096)

Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany – živočíchy

Vplyvy na druhy živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany v ÚEV Karáb sú uvedené v tabuľke č. 11. Vzhľadom na to, že projekt rýchlostnej cesty nezasahuje priamo do ÚEV a toto územie je vzdialené od línie R7 viac ako 2,1 km a predmetné druhy sú viazané na tok, vplyvy sú vyhodnotené ako **nulové (0)**.

Tab. č. 11: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0096 Šurianske slaniská s predpokladanými vplyvmi

Slovenský názov	Vedecký názov	Intenzita vplyvu	Charakteristika vplyvov
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	0	vplyv sa nepredpokladá
pichliač úzkolistý	<i>Cirsium brachycephalum</i>	0	vplyv sa nepredpokladá

Vysvetlivky: 0 – nulový vplyv

7.3 ÚEV Zátoň (SKÚEV0084)

Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany – živočíchy

Vplyvy na druhy živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany v ÚEV Zátoň sú uvedené v tabuľke č. 12. Vzhľadom na to, že projekt rýchlostnej cesty nezasahuje priamo do ÚEV a toto územie je vzdialené od línie R7 viac ako 1,79 km, vplyvy sú vyhodnotené ako **nulové (0)**.

Tab. č. 12: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v SKÚEV0084 Zátoň s predpokladanými vplyvmi

Slovenský názov	Vedecký názov	Intenzita vplyvu	Charakteristika vplyvov
bobor vodný	<i>Castor fiber</i>	0	vplyv sa nepredpokladá
kunka červenobruchá	<i>Bombina bombina</i>	0	vplyv sa nepredpokladá

Slovenský názov	Vedecký názov	Intenzita vplyvu	Charakteristika vplyvov
vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	0	vplyv sa nepredpokladá
lopatka dúhová	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	0	vplyv sa nepredpokladá
roháč obyčajný	<i>Lucanus cervus</i>	0	vplyv sa nepredpokladá

Vysvetlivky: 0 – nulový vplyv

7.4 CHVÚ Dolné Považie (SKCHVÚ005)

Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany – živočíchy

Vplyvy na druhy živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Dolné Považie sú uvedené v tabuľke č. 13. Lúnia rýchlostnej cesty prechádza priamo cez CHVÚ. Predmetom ochrany sú vtáky, ktoré migrujú a ktorých ohrozenosť je aktuálna. Vplyvy boli vyhodnotené ako **mierne negatívne (-1)**.

Tab. č. 13: Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Dolné Považie s predpokladanými vplyvmi

Slovenský názov	Vedecký názov	Intenzita vplyvu	Charakteristika vplyvov
dáteľ hnedkavý	<i>Dendrocopos syriacus</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
kaňa močiarna	<i>Circus aeruginosus</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk (v agroecénózach), vyrušovanie, kolízia s dopravou
krakľa belasá	<i>Coracias garrulus</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk (v agroecénózach), vyrušovanie, kolízia s dopravou
ľabtuška poľná	<i>Anthus campestris</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
penica jarabá	<i>Sylvia nisoria</i>	-1	záber hniezdisk a potravných biotopov, vyrušovanie, kolízia s dopravou
pipiška chochlatá	<i>Galerida cristata</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
prepelica poľná	<i>Coturnix coturnix</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
príhľaviar čiernohlavý	<i>Saxicola rubicola</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
rybárik riečny	<i>Alcedo atthis</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie
sokol červenonohý (kobcovitý)	<i>Falco vespertinus</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou
strakoš kolesár	<i>Lanius minor</i>	-1	záber potravných biotopov a hniezdisk, vyrušovanie, kolízia s dopravou

Vysvetlivky: -1 – mierne negatívny vplyv

Súčasný stav druhu **sokola červenonohého** v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť k roku 2013 ako veľmi nepriaznivý (celkové hodnotenie 48,3 %), nakoľko populácia markantne poklesla po roku 2000. Všetky publikované údaje o veľkosti populácie sokola červenonohého potvrdzujú, že na území Slovenska došlo za posledných 12-20 rokov k výraznému zníženiu jeho početnosti (tab. č. 14).

Tab. č. 14: Odhad populácie sokola červenonohého v CHVÚ, kde je predmetom ochrany, vrátane zhodnotenia stavu jeho biotopov (Zdroj: Gúgh et al., 2015)

CHVÚ	Veľkosť populácie v r. 2000 – 2003 (páry)	Aktuálna veľkosť populácie (páry)	Stav hniezdných biotopov	Stav potravných biotopov
Dolné Považie	5,5	0	B	B

Vysvetlivky: A – dobrý, B – priemerný, priaznivý, C – nepriaznivý

Negatívny populačný trend vyplýva aj z údajov uvedených v správe pre Európsku komisiu podľa článku 12 smernice o ochrane vtáctva za obdobie rokov 2008-2012. Podľa uvedených údajov predpokladaná veľkosť hniezdnej populácie na území Slovenskej republiky predstavuje 0-10 párov, v územiach Natura 2000, chránených vtáčích územiach je to 0-5 párov. Krátkodobý populačný trend sokola červenonohého (za obdobie 12 rokov, 2000-2012), ako aj dlhodobý (od roku 1980) je hodnotený ako klesajúci. Na Slovensku druh nikdy nebol bežným hniezdičom, lokálne sa však pre svoj koloniálny charakter hniezdenia vyskytoval vo väčšom počte. Danko a Chavko (2002) odhadujú početnosť sokola červenonohého na Slovensku na prelome tisícročia na 20 až 100 párov, ale už Maderič (2005) konštatuje iba 14 konkrétnych a identifikovaných hniezdných teritórií a Chavko (2012) eviduje výskyt už len jednotlivých jedincov bez prípadu hniezdenia (tab. č. 15). Vývoj populácie tak prechádza dlhodobým poklesom, ktorý je zaznamenaný tak na východnom ako aj západnom Slovensku prostredníctvom dlhodobého (aj keď nesystematického) monitoringu. (Slobodník et al., 2017)

Tab. č. 15: Prehľad vývoja populácie sokola červenonohého na Slovensku v rokoch 2004-2016

Rok	Obsadené teritória	Inkubované znášky	Úspešne hniezdiace páry	Počet vyletených mláďat	Zdroj
2004	9	6	3	7	Maderič, 2005; Katona, 2006
2005	14	11	8	19	Maderič, 2006
2006	6	2	1	3	Maderič, 2007
2007	8	7	4	11	Maderič, 2008
2008	6	6	5	10	Maderič, 2009
2009	5	2	2	6	Maderič, 2010
2010	4	3	1	2	Chavko, 2011
2011	3	2	1	3	Chavko, 2012
2012	1	0	0	0	Chavko, 2013
2013	2	1	1	4	Chavko, 2014
2014	4	3	3	11	Chavko, 2015
2015	5	2	1	4	Slobodník, 2016
2016	5	5	5	19	Slobodník, 2017 (in verb.)

(Zdroj: Slobodník et al., 2017)

Tento jav môže súvisieť s výraznou redukciou hniezdných kolónií havranov. V súčasnosti vo voľnej krajine v Dolnom Považí už existuje len jediná kolónia v topoľovom poľnom lesíku v Tvrdošovciach (pri slanisku Panské lúky). Populácie strák sú v území stabilné a lokálne je vysoká ponuka stračích hniezd, ako napr. v rokoch 2012-2013 na lokalite Akomáň (Šurany). Napriek rozvešaniu hniezdných polobúdok na vybraných lokalitách v Dolnom Považí tieto neboli obsadené sokolmi červenonohými (Šurany, Tvrdošovce, Nesvady a pod.). Vo významnejšej miere ich obsadzoval

sokol myšiar (*Falco tinnunculus*) a myšiarka ušatá (*Asio otus*). Na prudký pokles hniezdnej populácie druhu v CHVÚ má pravdepodobne vplyv i súčasný stav poľnohospodárstva, sústavne sa znižuje výmera trvalých trávnych porastov, lucernovísk, úhorov a podobne. Taktiež často prevláda pestovanie menej vhodných poľnohospodárskych kultúr, ako napríklad repky alebo kukurice. Takéto kultúry sú pre sokola červenonohého z trofického hľadiska menej vhodné. Pravdepodobne aj sústavné znižovanie potravinnej ponuky (hraboš poľný, veľký hmyz a pod.) má za následok nepriaznivý vývoj populácie a zrejme i zlý stav na migračných trasách a zimoviskách (odlov, odstrel, úhyny na elektrických vedeniach). (ŠOP SR, 2018)

Krakľa belasá má v CHVÚ Dolné Považie v súčasnosti výrazne klesajúci trend hniezdnej populácie, resp. v posledných rokoch už nebol zistený ani jeden hniezdiaci pár. Druh bol tradične viazaný na poľnohospodársku krajinu, mozaikovito sa striedajú s kosenými lúkami, zazemňujúcimi sa riečnymi meandrami, napr. niekdajšie hniezdiská v okrese Komárno – Lándor, Martovce, Hurbanovo, alebo v okrese Nové Zámky – Palárikovo (Horné Križovany). Druh hniezdieval hlavne v korunách solitérnych topoľov alebo v topoľových alejoch – jednalo sa hlavne o topole kanadské (*Populus x canadensis*, forma *robusta*), topole biele (*Populus alba*), topole sivé (*Populus x canescens*), topole čierne (*Populus nigra*) (Bohuš, 2008, 2010). Potravne druh využíval širšie spektrum biotopov, či už kosené lúky, hrázde, ale i mäkké nezarastené poľné cesty, či rôzne druhy poľnohospodárskych kultúr, ako napr. mladé kukuričné polia, obilné polia. V pohniezdnom období boli pre vylietané rodiny v letnom období (VII. - VIII. až IX.) veľmi dôležité nezorané obilné strniská. Krakle často lovili potravu z liniek 22 kV vedení alebo zo suchých konárov krov a drevín, ktoré sú významnými posedmi pri love. Predovšetkým po roku 2010 nastal zásadný pokles početnosti hniezdnej populácie, čo môže súvisieť s viacerými faktormi (stav populácie počas migrácie, na zimoviskách, zmena kvality hniezdných biotopov, intenzifikácia poľnohospodárstva a podobne). V minulosti bol priemerný počet hniezdiacich párov uvádzaný 6,5 párov (2003). V území sa tiež uvádza veľkosť hniezdnej populácie 2 až 11 hniezdiacich párov (Rybanič et al., 2004) z obdobia, kedy bola kraklia populácia v optimálnom stave. Bohuš (2006, 2007) v južnej časti CHVÚ (oblasť obce Martovce a širšie okolie) uvádza veľkosť lokálnej hniezdnej populácie medzi 2 až 4 pármami (v rokoch 2001 až 2006). V rokoch 2007 až 2011 bolo v južnej časti CHVÚ registrovaných celkom 5 hniezdení na 2 lokalitách, pričom bolo úspešne vyvedených 20 mláďat a hniezdna úspešnosť bola 87 %. Posledné úspešné hniezdenie bolo zistené v roku 2010. V roku 2011 už hniezdenie nebolo zistené, iba 1 pár sa zdržiaval v oblasti v okrese Komárno mimo známych hniezdísk (Bohuš, 2011). Krakle obsadzovali najčastejšie dutiny, ktoré urobili ťatľovitité druhy vtákov ako žlna zelená (*Picus viridis*) a tesár čierny (*Dryocopus martius*). Stav krakle belasej v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť ako nepriaznivý, nakoľko populácia po roku 2010 markantne poklesla a v r. 2013 nebol zistený ani jeden hniezdiaci pár. Klesajúci trend populácie druhu zrejme súvisí predovšetkým s intenzívnym poľnohospodárstvom a pestovaním menej vhodných poľnohospodárskych kultúr. V posledných rokoch taktiež prebiehala ťažba viacerých hniezdných alejí a hniezdných stromov (topoľov), resp. viaceré sa zrútili počas veterných búrok. Negatívom je, že stromové aleje sa často nedosádzajú a neobnovujú. Nastal úbytok počtu vhodných starších stromov so stromovitými dutinami po ťatľovitých druhoch vtákov. Sukcesne tiež zarastajú okraje súčasných poľných ciest, alebo sú naopak okraje ciest často rozorávané, nezriedka sú zaorávané celé poľné cesty, na ktorých krakle lovili potravu. Nepriaznivý vplyv zrejme má aj používanie chemických látok v poľnohospodárstve a postupné znižovanie potravinnej ponuky pre krakle. (Bohuš, 2005a, ŠOP SR, 2018)

Kaňa močiarna v CHVÚ Dolné Považie predstavuje relatívne bežne hniezdiaci druh dravca, ktorý obsadzuje jednak typické hniezdne biotopy – mokrade a druhotne aj agrocnózy. Hniezdenia bývajú zisťované v trvalých mokradiach, pričom si stavia hniezda v porastoch *Phragmites australis*, *Typha latifolia*, *T. angustifolia*, ďalej v porastoch *Carex* (sp.), *Schoenoplectus lacustris*. Hniezdi i v periodicky zaplavovaných slaniskových mokradiach, ktoré sú prítomné napr. v severných častiach CHVÚ, pričom tu si zakladá hniezda i v porastoch *Bolboschoenus maritimus* (Tvrdosovce, Palárikovo). Občas obsadzuje i litorálne porasty na brehoch pomaly tečúcich riek (napr. Žitava, Bešeňov – Dolný

Ohaj). Predovšetkým po roku 2000 boli zistené hniezdenia v sekundárnych biotopoch v agrocenózach, pričom hniezda boli zakladané hlavne v porastoch obilnín a menej tiež repky (napr. Šurany – Mumľov, Dolný Ohaj – Hermína). Tieto hniezdenia však zväčša bývajú neúspešné (spravidla dochádza k zničeniu – vykoseniu hniezd počas žatevných prác). Koncom 90. rokov 20. storočia došlo k výraznejšiemu nárastu hniezdnej populácie druhu, pričom bol zistený tiež vysoký počet nehniezdiacich jedincov v agrocenózach (nedospelé jedince). K ustáleniu hniezdnej populácie došlo približne po roku 2010, odkedy badať aj čiastočný pokles nehniezdiacich jedincov. Známe sú niektoré zistené nocoviská druhu, a to jednak stále (napr. slaniská Akomáň – Šurany) alebo periodické, závislé na druhu poľnohospodárskych kultúr, napr. porasty burín v repe (Tvrdosovce) alebo lucernoviská (napr. Bánov, Nové Zámky). Známe je tiež nocovanie v mokraďových porastoch, predovšetkým vo vysokých ostriciach. Priemerný počet hniezdiacich párov v CHVÚ Dolné Považie je podľa výsledkov aktuálneho monitoringu 30 párov. Rybanič et al. (2004) uvádza pre dotknuté CHVÚ minimum 19 a maximum 40 párov. Stav kane močiarnej v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť k roku 2013 ako **dobrý (resp. vyhovujúci)**, nakoľko populácia za posledných 10 rokov markantne nepoklesla. Druh je v území relatívne málo ohrozený priamym prenasledovaním. Hniezdiská sú pomerne zachovalé a len v malej miere sú ohrozené loviská. Hniezdna úspešnosť je do značnej miery závislá od hydrologického režimu na hniezdných lokalitách. V prípade poklesu vôd dochádza k predácii hniezd s mláďatami (napr. lasicovité predátory, potkany a podobne). V roku 2010 bola hniezdna úspešnosť negatívne poznačená dlhodobými a intenzívnymi zrážkami v hniezdnom období. Bolo zistené, že časť hniezdnej populácie sa preorientovala na hniezdenie v agrocenózach, tu je však hniezdenie limitované výraznými antropickými vplyvmi (zničenie hniezd počas žatevných prác). Rozširovanie mokraďových biotopov by napomohlo stabilizácii a zvýšeniu počtu hniezdných párov a tiež i hniezdnej úspešnosti. (ŠOP SR, 2018)

Ľabtuška poľná má CHVÚ Dolné Považie v súčasnosti klesajúci trend hniezdnej populácie. Časť hniezdnej populácie obsadzuje trvalé trávne porasty, slaniská (napr. Tvrdosovce – Panské lúky, Šurany – Akomáň). Druhým typom obsadzovaného hniezdného prostredia sú agrocenózy, predovšetkým v miestach s výskytom piesčitých pôd, kde môžu hniezdne páry vytvárať až voľné zoskupenia, ako napr. Nesvady (Líščie diery s priľahlým lúčnym úhorom). Druh obsadzuje i riedke zárasty obilia (hlavne porasty nízkosteblových odrôd jačmeňa), mladé kukuričné polia (s obnaženým povrchom pôdy), resp. rozhranie viacerých druhov poľnohospodárskych kultúr (často okraje lucernovísk). Druh obľubuje obnažený pôdny substrát, potravu vyhľadáva aj na aktívne využívaných poľných cestách. S obľubou využíva i areály s ťažbou pieskov, štrkopieskov a podobne, kde je množstvo obnaženého substrátu. Priemerný počet hniezdiacich párov v CHVÚ Dolné Považie je uvádzaný 70 hniezdiacich párov. Rybanič et al. (2004) uvádzajú veľkosť hniezdnej populácie s 50 až 90 hniezdiacimi párami. V súčasnosti je populačný trend výrazne klesajúci a početnosť je odhadovaná pod 10 hniezdiacich párov. Príčiny poklesu hniezdnej populácie nie sú celkom známe, pravdepodobne však súvisia so súčasným intenzívnym poľnohospodárstvom. Stav ľabtušky poľnej v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť k roku 2013 ako **nepriaznivý (hodnota 44 %)**, nakoľko populácia markantne poklesla po roku 2000. V roku 2013 v území hniezdili na jednej lokalite (Líščie diery, Nesvady) len 2 páry a v ďalších častiach CHVÚ už druh nebol potvrdený (interné mapovanie, ŠOP SR). Klesajúci trend populácie druhu zrejme súvisí predovšetkým s intenzívnym poľnohospodárstvom, pestovaním menej vhodných poľnohospodárskych kultúr, sukcesným zarastaním brehov areálov na ťažbu pieskov a štrkopieskov, rozorávaním nespevnených poľných ciest, kde si ľabtušky často zvykli vyhľadávať potravu. Sukcesne tiež zarastajú okraje súčasných poľných ciest, alebo sú naopak okraje ciest často rozorávané. Nepriaznivý vplyv zrejme bude mať i súčasné používanie chemických látok v poľnohospodárstve a postupné znižovanie potravinovej ponuky pre ľabtušky. (ŠOP SR, 2018)

Strakoš kolesár reprezentuje druh, ktorý má v súčasnosti v CHVÚ Dolné Považie výrazne klesajúci trend hniezdnej populácie. Predmetný druh bol tradične viazaný na poľnohospodársku krajinu, kde s obľubou hniezdieval hlavne v korunách solitérnych topoľov kanadských (hlavne *Populus x canadensis*, forma *robusta*), resp. v riedkych topoľových alejach

(*Populus x euroamericana*), vždy však s absenciou krovitého podrastu a s prítomným trávnatým podrastom (napr. Palárikovo, Tvrdšovce, Hurbanovo). Okrem topoľov boli známe hniezdenia na solitérnych agátoch (*Robinia pseudoacacia*), resp. v riedkych agátových alejách (napr. Tvrdšovce, Nové Rastislavice, Šurany). Známe boli v minulosti hniezdenia napr. v blízkosti slanísk (napr. Akomáň). Predovšetkým po roku 2010 nastal markantný pokles početnosti hniezdnej populácie, čo môže súvisieť s viacerými faktormi (stav populácie počas migrácie, stav na zimoviskách, zmena kvality hniezdných biotopov, intenzifikácia poľnohospodárstva a podobne). Priemerný počet hniezdiacich párov v CHVÚ Dolné Považie je uvádzaný 70 hniezdiacich párov (k roku 2013). Rybanič et al. (2004) uvádzajú veľkosť hniezdnej populácie v počte 50 – 90 párov. Po roku 2010 početnosť v území klesla pod 10 párov a trend je dlhodobo klesajúci. Stav strakoša kolesára v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť k roku 2013 ako **nepriaznivý**, nakoľko populácia markantne poklesla po roku 2010 a v súčasnosti je jej početnosť menšia ako 10 párov. Tento trend pokračuje i v súčasnosti a počet párov strakošov sa neustále znižuje. Klesajúci trend populácie druhu zrejme súvisí predovšetkým s intenzívnym poľnohospodárstvom, pestovaním menej vhodných poľnohospodárskych kultúr, zarastaním hniezdných alejí sukcesnými súvisle zapojenými kroviskami, alebo zarastaním alejí inváznymi druhmi drevín. V posledných rokoch taktiež prebiehala ťažba viacerých hniezdných alejí a hniezdných stromov (topoľov a agátov) vzhľadom na fyziologickú a technickú zrelosť stromov. Negatívom je, že stromové aleje sa často nedosádzajú a neobnovujú. Sukcesne tiež zarastajú okraje súčasných poľných ciest, alebo sú naopak okraje ciest často rozorávané, nezriedka sú zaorávané celé poľné cesty, na ktorých strakoše s obľubou lovia potravu. Nepriaznivý vplyv zrejme bude mať i súčasné používanie chemických látok v poľnohospodárstve a postupné znižovanie potravinovej ponuky pre strakoše. Klesajúci populačný trend pravdepodobne súvisí i s negatívnymi antropogénnymi vplyvmi počas migrácie druhu a na zimoviskách. (ŠOP SR, 2018)

Ďateľ hnedkavý – v CHVÚ Dolné Považie sa v súčasnosti jedná o druh s vyrovnaným trendom hniezdnej populácie (2011–2013), ale druh je rozšírený prevažne len lokálne. Hlavná časť hniezdnej populácie je viazaná na intravilány obcí a miest v CHVÚ Dolné Považie, ktoré sú však vyňaté z chráneného územia. Tu hniezdia hlavne v starších orechoch vlašských (*Juglans regia*), v rôznych ovocných stromoch (napr. marhule, hrušky, jablone a pod.). Známe sú hniezdiská a zimoviská priamo v intravilánoch miest a obcí (napr. Nové Zámky, Šurany, Nitriansky Hrádok, Bánov). V zime často zbierajú v korunách stromov vysušené plody marhúľ (*Armeniaca vulgaris*) a orechov vlašských (*Juglans regia*). Druhá časť hniezdnej populácie, ktorá je však oveľa rozptýlenejšia, osídľuje voľnú nížinnú krajinu, agrárny typ krajiny s riedkymi stromoradiami, starými solitérnymi stromami, malými poľnými lesíkmi alebo samotami s ovocnými sadičkami a záhradami (napr. okolie Palárikova, Tvrdšoviec, Nesvád a Martoviec). Vo voľnej krajine osobitne preferuje staré riedke agátové aleje v okolí poľných ciest (napr. Tvrdšovce, Nové Rastislavice) alebo riedke aleje s orechmi vlašskými. Taktiež obľubuje aleje tvorené starými (viac ako 40-ročnými) a vysokými topoľmi kanadskými (*Populus x canadensis* forma *robusta*). Známe sú tiež hniezdiská v malých poľných lesíkoch tvorených topoľmi euroamerickými (*Populus x euroamericana*), v riedkom spone. Obľubuje tiež aleje tvorené starými pagašťanmi (*Aesculus hippocastanum*). Osídľuje tiež líniové drevinové biotopy pozdĺž riek s pobrežnými vrbovými porastmi. Hniezdna populácia je odhadnutá na 50 hniezdiacich párov (do roku 2003). Rybanič et al. (2004) odhadujú veľkosť hniezdnej populácie v CHVÚ od 20 do 80 hniezdiacich párov. V rokoch 2011–2013 bol druh zistený lokálne v rámci CHVÚ (napr. v k. ú. Tvrdšovce, Šurany, Nové Rastislavice, Palárikovo, Nesvady). Stav ďatľa hnedkavého v CHVÚ Dolné Považie možno zhodnotiť ako **priemerný** (s dosiahnutou percentuálnou hodnotou 67 %), pričom jeho populácia v CHVÚ by sa dala hodnotiť ako výrazne rozptýlená, resp. lokálna. V súčasnosti dochádza k postupnej redukcii tradičných hniezdných biotopov. V posledných rokoch taktiež prebiehala ťažba viacerých hniezdných alejí a hniezdných stromov (topoľov, orechov a pod.), resp. viaceré sa zrútili počas veterných búrok. Negatívom je aj to, že stromové aleje sa často nedosádzajú a neobnovujú. Nastal úbytok počtu vhodných starších a starých stromov. Sukcesne tiež začínajú zarastať tradičné hniezdne aleje, často inváznymi druhmi drevín (napr. *Ailanthus altissima*, *Negundo aceroides*).

Dochádza tak k zapájaniu a prehustovaniu stromových porastov, čo druhu nevyhovuje, keďže obľubuje rozvoľnený až voľný porastový zápoj. Nepriaznivý vplyv zrejme bude mať i súčasné používanie chemických látok v poľnohospodárstve a postupné znižovanie potravinnej ponuky pre ďatle hnedkavé, často totiž dochádza k necielenej aplikácii herbicídov i na okraje alebo priamo na hniezdne stromové aleje. (ŠOP SR, 2018)

Populácia **rybárika riečneho** sa v čase vymedzovania sústavy CHVÚ na Slovensku uvádzala na úrovni 15 párov. Od toho obdobia sa významnejšie biotopy rybárika v CHVÚ nezmenili a monitoringom ani neboli preukázané významné zmeny početnosti. Aktuálny trend je hodnotený ako stabilný alebo mierne rastúci (v dôsledku vzniku malých štrkovísk, na ktorých rybárik vytvoril nové hniezdne teritóriá), preto sa veľkosť populácie druhu v CHVÚ Dolné Považie aj naďalej odhaduje na úrovni 15 párov. Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaraďujeme rybárika riečneho v celkovom hodnotení do priemerného priaznivého stavu B s hodnotou 67 %. Stav rybárika riečneho v CHVÚ Dolné Považie je v stave **priemerný, priaznivý stav**, keďže všetky populačné kritéria a kritériá týkajúce sa jeho hniezdných a potravných biotopov sú hodnotené rovnako na stupni B. (ŠOP SR, 2018)

V roku 2003 sa populácia **penice jarabej v CHVÚ Dolné Považie** odhadovala na 200 párov a aj v súčasnosti ostal stav nezmenený. Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaraďujeme penicu jarabú v celkovom hodnotení do priemerného priaznivého stavu B s hodnotou 67 %. Stav penice jarabej v CHVÚ Dolné Považie je v stave **priemerný, priaznivý stav**, keďže všetky populačné kritéria a kritériá týkajúce sa hniezdných a potravných biotopov druhu sú hodnotené rovnako na stupni B. (ŠOP SR, 2018)

Aktuálna veľkosť populácie **pipíšky chochlatej** v CHVÚ Dolné Považie dosahuje približne veľkosť 100 párov, čo zodpovedá stavu z času vymedzovania sústavy CHVÚ na Slovensku. Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaraďujeme pipíšku chochlatú v celkovom hodnotení do **priemerného, priaznivého stavu B** s hodnotou 67 %. (ŠOP SR, 2018)

V čase vymedzovania sústavy CHVÚ bola veľkosť populácie **prepelice poľnej** v území odhadnutá na úrovni 350 párov. Aktuálne bolo zistených na mapovanej vzorke menšej časti územia spolu 49-60 párov. Pre celé územie tak ostáva celkový odhad veľkosti populácie na úrovni 350 párov. Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaraďujeme prepelicu poľnú v celkovom hodnotení do **priemerného, priaznivého stavu B** s hodnotou 67 %. (ŠOP SR, 2018)

Aktuálny stav **pŕhlaviara čiernohlavého** v CHVÚ Dolné Považie je niekoľkonásobne nižší ako bol stav uvádzaný v čase tvorby sústavy CHVÚ na Slovensku, kedy bola na Dolnom Považí veľkosť populácie pŕhlaviara odhadnutá na 1 100 párov. Dnes je veľkosť populácie odhadovaná len na niekoľko sto párov. Tento nižší počet bol zistený napriek tomu, že sa vážnejšie nezmenil stav jeho biotopov alebo ohrozenia. Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaraďujeme pŕhlaviara čiernohlavého v celkovom hodnotení do **priemerného priaznivého stavu B** s hodnotou 59 %. (ŠOP SR, 2018)

7.5 Prehľad významnosti vplyvov na predmety ochrany v dotknutých územiach sústavy Natura 2000

V zmysle stanovenej metodiky a zadefinovaných stupňov významnosti vplyvov sú v tabuľke č. 16 sumárne vyjadrené predpokladané vplyvy na jednotlivé predmety ochrany európskej sústavy chránených území Natura 2000, ktoré sa nachádzajú v okolí rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky.

Tab. č. 16: Prehľad významnosti predpokladaných vplyvov rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky na predmety ochrany v posudzovaných územiach Natura 2000

Označenie a názov chráneného územia sústavy Natura 2000	Vplyv na biotopy	Predmet ochrany (druh)	Predpokladaný potenciálny vplyv rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky (variant B-modif.)
SKÚEV0097 Palárikovské lúky	0	kunka červenobruchá	0
		pichliač úzkolistý	0
SKÚEV0096 Šurianske slaniská	0	kunka červenobruchá	0
		pichliač úzkolistý	0
SKÚEV0084 Zátoň	0	bobor vodný	0
		kunka červenobruchá	0
		vydra riečna	0
		lopatka dúhová	0
		roháč obyčajný	0
SKCHVÚ005 Dolné Považie	0	ďateľ hnedkavý	-1
		kaňa močiarna	-1
		krakľa belasá	-1
		ľabtuška poľná	-1
		penica jarabá	-1
		pipíška chochlatá	-1
		prepelica poľná	-1
		pŕhlviar čiernohlavý	-1
		rybárik riečny	-1
		sokol červenonohý (kobcovitý)	-1
		strakoš kolesár	-1

Súhrnne je možné konštatovať, že na predmety ochrany v ÚEV sú nulové a v CHVÚ Dolné Považie sú identifikované mierne negatívne vplyvy.

8 Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov

Líniové stavby predstavujú priame riziko zranenia alebo úmrtia pre väčšinu živočíchov, od bezstavovcov, až po najväčšie cicavce. Vplyv kolízie s dopravou je často podhodnocovaný, keďže mnohé kadávery bývajú rýchlo odstránené dravými vtákmi alebo šelmami, ktoré sa tým samé dostávajú do rizika kolízií. Záujmové územie nie je v súčasnosti dotknuté líniovými stavbami typu rýchlostných ciest. V území sú v súčasnosti cesty II. a III. triedy a územím tiež prechádza železničná trať. Vybudovanie rýchlostnej cesty R7 bude preto predstavovať novú líniovú bariéru a antropogénny prvok, ktorý sa dotkne aj chránených území, ktoré sú súčasťou siete území Natura 2000.

V blízkosti stavby R7 Zemné – Nové Zámky sú plánované aj ďalšie projekty líniových stavieb, ktoré pripravuje Národná diaľničná spoločnosť, a.s. Ide o stavbu reprezentujúcu nadväzujúci úsek rýchlostnej cesty R7:

- **Rýchlostná cesta R7 Dolný Bar – Zemné**

Stavba rieši úsek rýchlostnej cesty R7, ktorá bezprostredne nadväzuje na R7 Zemné – Nové Zámky. V súčasnej dobe Národná diaľničná spoločnosť, a.s. spracováva DÚR (R7 Dolný Bar – Zemné“). V mimoúrovňovej križovatke Zemné je riešenie nadväzujúcich úsekov rýchlostnej cesty R7 Dolný Bar- Zemné a Zemné – Nové Zámky zosúladené.

- **Rýchlostná cesta R7 Nové Zámky – Čaka.**

Línia rýchlostnej cesty R7 v úseku Nové Zámky – Čaka prechádza časťou CHVÚ Dolné Považie v oblasti juhovýchodne od obce Bánov a pokračuje smerom na východ, popri severnom okraji obcí Bešeňov a Branovo. Vplyv tohto úseku rýchlostnej cesty na CHVÚ bol hodnotený v rámci dokumentácie Štúdia vplyvov na CHVÚ Dolné Považie, ktorá bola súčasťou Správy o hodnotení vplyvov rýchlostnej cesty R7 Nové Zámky – Čaka (Dopravoprojekt, 2011). Výsledkom hodnotenia bolo, že cesta nebude mať negatívny vplyv na predmetné CHVÚ a z hľadiska záujmov ochrany prírody predstavuje prijateľné riešenie.

Na základe vyššie uvedených identifikovaných ďalších stavieb týkajúcich sa záujmového územia je predpoklad kumulácie vplyvov na životné prostredie. Obidva úseky rýchlostnej cesty prechádzajú priamo cez CHVÚ Dolné Považie. Z uvedeného dôvodu sú pre úsek Zemné – Nové Zámky navrhnuté zmierňujúce opatrenia (kap. 10), ktoré sú v súlade so záverečným stanoviskom MŽP SR č. 454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014 a zohľadňujú tiež požiadavky ŠOP SR.

Vzhľadom na rovnaký líniový charakter uvedených stavieb je možné očakávať, že bude kumulovaný aj bariérový dopad, pretože krajina bude v dôsledku líniových stavieb na veľkom úseku fragmentovaná, cesta bude oplotená, t.j. bude ovplyvnená najmä migrácia zveri. Preto je dôležité, aby každý zo súvisiacich projektov akceptoval požiadavky na zabezpečenie podmienok pre migráciu rôznych skupín zveri. Pri hodnotení jednotlivých úsekov je potrebné zohľadňovať v širšom kontexte vzdialenosti, v akých majú byť v rámci opatrení navrhnuté migračné objekty (nadchody, podchody) a k nim adekvátne navrhnuté podporné úpravy krajiny (výsadby drevín, navádzacie prvky vegetácie, napájadlá a pod.). Sprievodné prvky vegetácie (rôzne druhy vegetačných úprav), ktoré sa v súvislosti s líniovými stavbami realizujú predstavujú často aj pre vtáctvo dôležité biotopy. Takéto vegetačné prvky sú buď plánovanými objektami stavby, alebo sú to rekultivačné zásahy, či zmierňujúce opatrenia. Všetky takéto zásahy do štruktúry krajiny je potrebné v rámci riešenia dopadov kumulatívnych vplyvov líniových stavieb v území zosúlaďovať.

V uvedenom dotknutom území neboli k dátumu spracovania DUR identifikované ďalšie investičné zámery, s ktorými by bolo možné vyhodnotiť kumulatívne vplyvy.

9 Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000

Významné vplyvy na celistvosť (integritu) lokalít sústavy Natura 2000 nie sú v predpisoch EÚ definované. V rámci členských štátov EÚ existuje konsenzus v tom, že významný vplyv na integritu lokality nastáva vtedy, ak je preukázaný významný negatívny súhrnný záver o vplyve hodnoteného zámeru na jeden z jeho predmetov ochrany.

Podľa predloženého primeraného posúdenia zasahuje línia R7 v úseku Zemné – Nové Zámky a jej okolie do jedného chráneného vtáčieho územia Dolné Považie. Zásah predstavuje územný záber, menší ako 1 % z celého CHVÚ. Projekt rýchlostnej cesty počíta aj s realizáciou zmierňujúcich opatrení (protisvetelné a protihlukové steny vo vybraných citlivých úsekoch a riešenie mostných objektov v súlade s požiadavkami na prechod zveri v rámci identifikovaných migračných trás).

V rámci všetkých hodnotených území ÚEV aj CHVÚ boli identifikované nepriame vplyvy, a to buď nulové alebo mierne negatívne. Ani v jednom prípade sa nepredpokladá významne negatívny vplyv (-2). Vplyvy na ichtyofaunu neboli identifikované, pretože piliere plánovaných mostov nezasahujú do žiadneho koryta toku.

Projekt Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky nebude mať dopad na integritu chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ005 Dolné Považie a ani na integritu území európskeho významu: SKÚEV0097 Palárikovské lúky, SKÚEV0096 Šurianske slaniská a SKÚEV0084 Zátoň.

10 Návrh zmierňujúcich opatrení

Cieľom zmierňujúcich opatrení býva udržať dopad negatívneho vplyvu na úrovni -1 (mierny dopad) alebo menej. Efektívna ochrana živočíchov nemôže byť založená len na druhovej ochrane jedincov, ale predovšetkým na ochrane ich biotopov. Prostredníctvom nižšie navrhnutých riešení je možné znížiť až eliminovať negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na predmetné druhy ochrany.

Primerané posúdenie nadviazalo na posúdenie lokalít Natura 2000 realizované v r. 2013 (Valbek s.r.o., 2013), v rámci ktorého boli posudzované viaceré variantné riešenia trasy rýchlostnej cesty. V aktuálnom primeranom posúdení je hodnotený už len variant B-modif. Z daného posúdenia vyplynuli nasledujúce opatrenia, ktoré sú už súčasťou DÚR:

- pri budovaní protihlukových stien (platí pre všetky typy stien), je potrebné použiť taký typ stien, aby boli vtákmi jasne spozorovateľné, nesmú sa používať transparentné materiály; koruna protisvetelných stien plniacich zároveň aj protihlukovú funkciu musí mať minimálnu výšku 2 m (pozn. projekt rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky zahŕňa tieto navrhnuté opatrenia – viď tab. č. 17)
- protisvetelné steny musia byť vybudované pozdĺž R7 v úseku prechádzajúcom CHVÚ Dolné Považie, a to zrkadlovo, t. j. po oboch stranách rýchlostnej cesty, aby nedochádzalo k odrážaniu svetelných lúčov (pozn. projekt rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky zahŕňa tieto navrhnuté opatrenia – viď tab. č. 17)
- osvetlenie cesty musí byť pod úrovňou najvyššej časti protisvetelné steny a minimalizované na najnižšiu možnú mieru; tienidlá musia byť zvolené tak, aby nedochádzalo k horizontálnemu osvetľovaniu a osvetleniu smerom hore na oblohu; farba osvetlenia musí byť zvolená tak, aby osvetlenie nepôsobilo rušivo a nelákalo hmyz a vtáctvo, zdroje svetla nesmú byť nasmerované smerom do CHVÚ Dolné Považie
- prioritne ponechať okolie stavby bez výsadby stromov a krov; stromy je možné vysadiť na lokalitách, na ktorých nebude atrahovania vtáctva spôsobovať kolízie, tieto lokality je potrebné dohodnúť s pracovníkmi ŠOP SR (pozn. projekt rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky zahŕňa tieto navrhnuté opatrenia)
- na účely výstavby rýchlostnej cesty je potrebné odstraňovať porasty drevín iba v najnutnejšej miere; výrub drevín, odstraňovanie porastov a drevnej hmoty realizovať mimo hniezdného a vegetačného obdobia
- ak sa počas monitoringu mortality živočíchov zistia kritické úseky, v tom prípade je potrebné prijať technické opatrenia na zmiernenie zisteného negatívneho dopadu (napr. vybudovanie bariér pre obojživelníky a pod.)
- zabezpečiť dobrý technický stav stavebných strojov a dopravných prostriedkov, aby nedošlo k neželanému úniku motorových kvapalín (ropných látok, brzdnych zmesí a pod.) do prírodného prostredia
- na stavenisku sa musí nachádzať pohotovostná zásoba VAPEXu na okamžitý sanačný zásah v prípade havárie, poruchy a úniku ropných látok do prostredia (so znečistenou zeminou sa musí ďalej zaobchádzať ako s nebezpečným odpadom)
- miesta pre skládkovanie výkopových zemín, lokalizácia stavebných dvorov a prístupové komunikácie je potrebné umiestniť mimo CHVÚ a ÚEV (pozn. projekt v DÚR má všetky stavebné dvory lokalizované mimo CHVÚ a ÚEV)
- organizácia dopravy musí zohľadňovať podmienku zákazu vstupu motorových vozidiel do chránených území, vozidlá sa budú môcť pohybovať len vo vymedzenom priestore stavby, v nevyhnutnom prípade (počas výstavby) bude doprava akceptovaná v úseku, ktoré prechádza cez CHVÚ Dolné Považie
- zhotoviteľ stavby prispôbi režim a postup výstavby v prípade, že dôjde k odôvodnenej potrebe ochrany určitého chráneného druhu živočícha na základe oznámenia zástupcom ŠOP SR, ďalší postup realizácie je potrebné usmerniť so ŠOP SR

- je nutné zabezpečiť environmentálny dozor, ktorý bude kontrolovať dodržiavanie zmierňujúcich opatrení a príslušnej legislatívy ochrany prírody – projekt počítá s realizáciou environmentálneho dozoru.

Tab. č. 17: Protihlukové a protisvetelné bariéry v projekte R7 v úseku Dolný Bar – Zemné a ich parametre

Označenie stavebného objektu (SO)	Názov stavebného objektu	Lokalizácia SO v rámci úseku R7 (km)	Katastrálne územie/chrá-nené územie	Rozmery bariéry dĺžka/výška [m]/[m]	Povrch bariéry
SO 321-00	protihluková a protisvetelná bariéra	7,480 – 9,480 (vľavo)	Palárikovo	2000/2,0	nepriehľadný
SO 322-00	protihluková stena	9,480 – 11,350 (vľavo)	Palárikovo, Zemné, Nové Zámky (osada Šopy, osada Jur)	1870/2,5	pohltivý
SO 323-00	protihluková stena	11,825 – 12,770 (vpravo)	Nové Zámky (pri Tvrdošovskej ceste)	946/3,0	pohltivý
SO 351-00	protisvetelná stena	4,710 – 7,480 (vpravo)	Palárikovo/ CHVÚ Dolné Považie	2770/2,0	nepriehľadný
SO 352-00	protisvetelná stena	4,710 – 7,480 (vľavo)	Palárikovo/ CHVÚ Dolné Považie	2770/2,0	nepriehľadný

Stavba „Rýchlostná cesty R7 Zemné – Nové Zámky“ zasahuje do chráneného vtáčieho územia Dolné Považie a bude predstavovať v určitom rozsahu záber hniezdnych a potravných biotopov chránených vtáčích druhov. Záverečné stanovisko MŽP SR č. 454/2014-3.4/ml v bode 3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti – náhrady: Za zničené, resp. poškodené biotopy vtákov v CHVÚ Dolné Považie bude vyhradená finančná náhrada. Správa CHKO Dunajské luhy, pracovisko Dunajská Streda, nesúhlasila s finančnou náhradou za zničené biotopy. Požiadavkou je, aby sa v rámci zmierňujúcich opatrení vytvorili nové biotopy, ktoré vzniknú zatrávením ornej pôdy, čím sa vytvorí vhodný potravný a rozmnožovací biotop pre chránené druhy vtákov.

Výber pozemku pre zmierňujúce opatrenia za trvale zabraté pozemky výstavbou rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky, bol navrhnutý CHKO Dunajské luhy pracovisko Dunajská Streda a následne konzultovaný s SOS/BirdLife a BROS. Predmetný pozemok je vo vlastníctve Slovenskej republiky, v správe Slovenského pozemkového fondu. Zmierňujúce opatrenie, ktoré bude predstavovať zatrávenie ornej pôdy, vytvorenie terénnych depresí pre rozmnožovanie obojživelníkov a vytvorenie zemného valu pre vznik hniezdneho biotopu bude zrealizované v k. ú. Svätý Peter na parcele č. 5327 o výmere 14,6353 ha.

V podmienkach záverečného stanoviska MŽP SR (454/2014-3.4/ml zo dňa 18. 11. 2014) je tiež uvedená požiadavka: Pre akvatické druhy je účinné vytvorenie (obnovenie) mokradí zavodením (obnovou vodného režimu) depresí – napr. v k. ú. Palárikovo, Zemné. Na predmetnej ploche sa v blízkosti vodného útvaru Patinský kanál vytvoria tri terénne depresie o výmere min. 500 m² s hĺbkou od 0,5 m do 1,5 m. Vzniknuté depresie umožnia sústredenie dostatočného množstva vody, ktorá sa v nich skoro nestratí, čo umožní optimálny vývoj vajčiek a žubrienok obojživelníkov. Svahy depresie musia byť v sklone 1:2, aby z jazierok nevznikla pasca pre obojživelníky. Zemina z výkopových prác sa bude deponovať na predmetnú parcelu, tak aby sa vytvoril zemný val, s jednou strmou stranou o výške 2,5 - 3m, ktorý v budúcnosti vytvorí podmienky pre vznik hniezdneho biotopu pre brehule, včeláriky a pod.

11 Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní primeraného posúdenia

Pri spracovávaní primeraného posúdenia sme sa nestretli s takými nedostatkami a neurčitostami, ktoré by neumožnili vysloviť závery predikcie vplyvov rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky na chránené územia, ktoré sú súčasťou európskej siete chránených území. Sledovanie výskytu druhov živočíchov na stanovištiach je dynamický proces, preto je potrebné pracovať nielen s aktuálnymi údajmi, ale aj s dátami zaznamenanými v minulosti. V primeranom posúdení sme vychádzali z oficiálnych údajov spracovaných v programoch starostlivosti chránených území (ŠOP SR, 2018: Program starostlivosti CHVÚ Dolné Považie 2018-2047), v ktorých sú spracované dlhodobé sledovania dotknutých druhov živočíchov ako aj zo záznamov ŠOP SR (KIMS). Informácie sú v primeranom posúdení doplnené o údaje z ďalších relevantných publikácií, zahŕňajúcich predovšetkým dáta týkajúce sa dotknutých území, vzťahujúcich sa k obdobiu od r. 2002 do r. 2018. Výskyt mnohých druhov bol potvrdený aj v rámci konzultácií s pracovníkmi ŠOP SR a pre informácie o vtákoch boli konfrontované s výstupmi publikovanými v Správe zo zimného sčítania vodného vtáctva na Slovensku 2017/18 (Baláž et al., 2020).

12 Záver

V primeranom posudzovaní boli vyhodnotené vplyvy na štyri chránené územia patriace do sústavy európskych chránených území, z toho 3 územia európskeho významu (SKÚEV0097 Palárikovské lúky, SKÚEV0096 Šurianske slaniská, SKÚEV0084 Zátoň) a jedno chránené vtáčie územie (SKCHVÚ005 Dolné Považie).

Pri výstavbe rýchlostnej cesty R7 v úseku Zemné – Nové Zámky vznikne v krajine nový bariérový prvok, ktorého prekonávanie – pri migrácii zveri (rôzne skupiny živočíchov) je v rámci projektu stavby riešené. Stavebné objekty (mosty) sú navrhnuté tak, aby bola zabezpečená migrácia zveri skupín A, B, C a D v závislosti od jednotlivých kolíznych bodov. Technické riešenie mostných objektov a ich svetelné výšky umožňujú migráciu zveri.

V rámci primeraného posúdenia vplyvu projektu Rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky na sústavu Natura 2000 bol zistený mierny negatívny vplyv na viaceré predmety ochrany chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ005 Dolné Považie. Na zmiernenie alebo vylúčenie predpokladaných miernych negatívnych vplyvov na dotknuté predmety ochrany sú navrhnuté zmierňujúce opatrenia zamerané na: minimalizáciu záberu hniezdných a potravných biotopov, vyrušovanie hlukom a osvetlením, rizika kolízií vtáctva s vozidlami. Pre vtáky je pre zmiernenie mierneho negatívneho vplyvu zásadným opatrením realizácia protisvetelných stien vo vybraných úsekoch, ktoré budú plniť aj protihlukovú funkciu a výsadba trávových porastov v blízkosti rýchlostnej cesty.

V rámci posúdenia narušenia integrity chránených území je konštatované, že nedôjde k narušeniu integrity posúdených chránených území.

13 Použitá literatúra

- Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného, 2002, 344 s.
- AUREX s.r.o., 2015: Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja.
- Aymí R., Gargallo G., de Juana E., 2015: Barred Warbler. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2015. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Baláž M., Ridzoň J., Topercer J., Karaska D., Repel M., Jureček R., 2020: Správa zo zimného sčítania vodného vtáctva na Slovensku 2017/18, SOS/BirdLife Slovensko, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, 164 s.
- Bohuš, M., 2005a: Krakľa belasá na Slovensku – príčiny úbytku a možnosti prežitia. In: Kautman J., Stloukal, E. (eds.): Program a zborník abstraktov, Kongres slovenských zoológov '05 a konferencia Feriancove dni 2005, Smolenice. Faunima, Bratislava, s. 7-8.
- Bohuš, M., 2005b: Štruktúra a veľkosť lovných okrskov krakle belasej v podmienkach juhozápadného Slovenska – ekosoologické súvislosti. In: Lehotská, B. (ed.): Zborník abstraktov, Vedecký seminár "Ochrana a využívanie krajiny". Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava.
- Bohuš, M., 2006: Stav populácie krakle belasej (*Coracias garrulus*) na juhozápadnom Slovensku v roku 2006. In: Kropil, R. (ed.): Zborník abstraktov zo 17. a 18. stredoslovenskej ornitologickej konferencie s medzinárodnou účasťou „Aplikovaná ornitológia 2005 a 2006“. TU Zvolen a ŠOP SR Banská Bystrica, s. 22.
- Bohuš, M., 2007: Hniezdenie krakle belasej (*Coracias garrulus*) na juhozápadnom Slovensku v rokoch 2001–2006. Tichodroma 19: 11–16.
- Bohuš, M., 2008: Hniezdne dutiny krakle belasej (*Coracias garrulus*) na poslednom známom hniezdisku na Slovensku. Tichodroma 20: 13–20.
- Bohuš, M., 2010: Správa o stave populácie krakle belasej *Coracias garrulus* na juhozápadnom Slovensku v r. 2010, s. 11. In Kropil, R., Lešo, P. (eds.): Zborník abstraktov z 22. stredoslovenskej ornitologickej konferencie s medzinárodnou účasťou Aplikovaná ornitológia 2010. TU Zvolen, Zvolen.
- Bohuš, M., 2011: Hniezdenie a výskyt krakle belasej (*Coracias garrulus*) na juhozápadnom Slovensku v rokoch 2007–2011, Tichodroma 23: 13–20.
- Collar, N., 2005: Common Stonechat (*Saxicola torquatus*). In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Černecký J., Darolová A., Fulín M., Chavko J., Karaska D., Krištín A., Ridzoň J., 2014: Správa o stave vtákov v rokoch 2008 – 2012 na Slovensku. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 790 s.
- Danko Š., 2002: Ľabtuška poľná (*Anthus campestris*). In: Danko Š., Darolová A., Krištín T. (eds.), 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Danko Š., Chavko J., 2002: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*). In: Danko Š., Darolová A., Krištín A., 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava, s. 209-211.
- Danko, Š., Darolová, A., Krištín, A., 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku, Bratislava: Veda.
- de Juana E., Suárez F., 2004: Crested Lark. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Demko M., 2002: Prepelica poľná. In: Danko Š., Darolová A., Krištín T. (eds.), 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Ferianc O., 1941: Avifauna Slovenaka, Technický obzor slovenský V., Prírodovedná príloha II, s. 127-173.
- Ferianc O., 1964: Stavovce Slovenska II – Vtáky 1.

- Ferianc O., 1977: Vtáky Slovenska 1., Veda, Bratislava.
- Ferianc O., 1979: Vtáky Slovenska 2. Veda, Bratislava.
- Fry H., Boesman P., Kirwan G. M., 2014: European Roller. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Gúgh J., Lengyel J., 2014: Chránené vtáacie územie Dolné Považie. SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava.
- Gúgh J., Trnak A., Karaska D., Ridzoň J., 2015: Zásady ochrany významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 332 s.
- Hudec K., Šťastný K., 2005: *Falco vespertinus* – Poštoľka rudonohá. In: Ptáci – Aves, Fauna ČR. Díl II/1. Academia, Praha.
- Chavko J., 2011: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2010. Dravce a sovy, 1/2011, s. 11.
- Chavko J., 2012: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2011. Dravce a sovy, 1/2012, s. 10.
- Chavko J., 2013: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2012. Dravce a sovy, 1/2013, s. 10.
- Chavko J., 2014: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2013. Dravce a sovy, 1/2014, s. 11.
- Chavko J., 2015: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2014. Dravce a sovy, 1/2015, s. 14.
- Jirsík, J., 1927: Seznam slovenského ptactva. — Sbor. Vys. Šk. zeměd. Brno, D5.
- Karaska D., Slobodník V., 2002: Rybárik obyčajný. In Danko Š., Darolová A., Krištín T. (eds.), 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Karaska D., Trnka A., Danko Š., 2002: Kaňa močiarna. In Danko Š., Darolová A., Krištín T. (eds.), 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Katona C., 2006: Nesting od Red-footed Falcon (*Falco vespertinus*) near Rimavská Sobota. Aquila, 113, s. 166.
- Krištín A., 2002a: Strakoš kolesár (*Lanius minor*). In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Krištín A., 2002b: Penica jarabá. In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Krištín A., 2002c: Pipiška chochlatá. In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Krištín A., 2002d: Prhľaviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*). In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Krokker, A., 2019. Exhalačná štúdia – Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky, Amberg Engineering Bratislava, 16 s.
- Krokker, A., 2019. Hluková štúdia – Rýchlostná cesta R7 Zemné – Nové Zámky, Amberg Engineering Bratislava, 48 s.
- Magonyi N. M., Mátics R., Szabó K., Fehérvári P., Solt S., Palatitz P., Vili N., 2019: Characterization of novel microsatellite markers for the red-footed falcon (*Falco vespertinus*) and cross-species amplification in other *Falco* species, European Journal of Wildlife Research, Vol. 65, 4,
- Maderič B., 2005: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy skupín. Dravce a sovy, 1/2005, s. 9.
- Maderič B., 2006: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy skupín. Dravce a sovy, 1/2006, s. 9.
- Maderič B., 2007: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy skupín. Dravce a sovy, 1/2007, s. 11.
- Maderič B., 2008: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy skupín. Dravce a sovy, 1/2008, s. 10.
- Maderič B., 2009: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy skupín. Dravce a sovy, 1/2009, s. 12.
- Maderič B., 2010: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín. Dravce a sovy, 1/2010, s. 10.

- McGowan P. J. K., de Juana E., Boesman P., 2013: Common Quail. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2013. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy
- Orta J., Boesman P., Marks J. S., Garcia E. F. J., Kirwan G. M., 2015: Western Marsh-harrier. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2015. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Orta J., Kirwan G. M., 2014: Red-footed Falcon. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions.
- Pauditšová E., Beleš P., 2019: Prieskum migračných trás v úseku rýchlostnej cesty R7 Zemné – Nové Zámky, Amberg Engineering, Bratislava, 25 s.
- Pavlík Š., 2002: Ďateľ hnedkavý. In Danko Š., Darolová A., Krištín T. (eds.), 2002. Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.
- Purger J. J., 1997: Accidental death of adult Red-footed Falcons *Falco vespertinus* and its effects on breeding success. Vogelwelt, 118: 325-327.
- Ridzoň J., Karaska D., Topercer J., 2015: Aktuálny stav výberových druhov vtákov v Chránených vtáčích územiach na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 320 s.
- Rybanič R., Šutiaková T., Benko, Š. (eds.) 2004: Významné vtáčí územia na Slovensku. Územia významné z pohľadu Európskej únie. Spoločnosť na ochranu vtáctva na Slovensku, Bratislava.
- Slobodník, V., 2002: Krakľa belasá (*Coracias garrulus*). — Pp.: 390–391. In Danko, Š., Darolová, A., Krištín, A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- Slobodník R., 2016: Sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), Správy pracovných skupín za rok 2014. Dravce a sovy, 1/2016, s. 14.
- Slobodník R., Chavko J., Lešová A., Guziová Z., Maderič B. (eds.) et al., 2017: Program záchrany sokola červenonohého (*Falco vespertinus* Linnaeus, 1766) na roky 2018 – 2022, ŠOP SR Banská Bystrica, 41 s.
- Smernica rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín z 21. mája 1992
- SHMÚ, 2019: Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike 2018, ver. 2, SHMÚ, Odbor Monitorovanie kvality ovzdušia, Bratislava, 107 s.
- SOS/BirdLife Slovensko, 2013: Metodika systematického dlhodobého monitoringu výberových druhov vtákov v CHVÚ. ŠOP SR, Banská Bystrica.
- Stanová V., Valachovič M. (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska, DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie pre štátnu ochranu prírody SR, 225 s.
- ŠOP SR, 2013: Mapovanie lesných biotopov – Metodický pokyn.
- ŠOP SR, 2014: Mapovanie nelesných biotopov – Metodický pokyn.
- ŠOP SR, 2018: Program starostlivosti CHVÚ Dolné Považie 2018-2047, 116 s.
- Šťastný K., Hudec K., 2011: Lanius minor – Ťuhýk menší. In: Ptáci – Aves, Fauna ČR. Díl III/2. Academia, Praha.
- Šuba J. et al., 1984: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska, 308 s.
- Tulis, F., Slobodník, R., Langraf, V., Noga, M., Krumpálová, Z., Šustek, Z., Krištín, A., 2017: Diet composition of syntopically breeding falcon species *Falco vespertinus* and *Falco tinnunculus* in south-western Slovakia, Slovak Raptor Journal, 11(15-30).
- Tyler S., Christie D. A., 2012: Tawny Pipit (*Anthus campestris*). In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2012. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Valbek s.r.o., 2013: Rýchlostná cesta R7 Dunajská Streda – Nové Zámky, Hodnotenie vplyvov stavby rýchlostnej cesty na územia Natura 2000 podľa čl. 6.3 smernice EU 92/43/EHS, 44 s.

- Viceníková A., Polák P., 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, DAPHNE – Inštitút Aplikovanej ekológie pre Štátnu ochranu prírody SR.
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 593/2006 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Dolné Považie
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (v aktuálnom znení z 2018)
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Winkler H., Christie D. A., de Juana E., 2014: Syrian Woodpecker. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Woodall P. F., 2001: Common Kingfisher. In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions.
- Yosef R., International Shrike Working Group, 2008: Lesser Grey Shrike (*Lanius minor*). In del Hoyo J., Elliott A., Sargatal J., Christie D. A., de Juana E. (eds.), 2014. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 364/2006 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z.)
- Žiačiková R., Saxa A., Čumová D., Adamec M., Černecký J., 2014: Metodika hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike, ŠOP SR, Banská Bystrica, 36 s.

Internetové stránky:

<http://natura2000.eea.europa.eu/>
<http://eunis.eea.europa.eu/sites>
www.aves.vtaky.sk
www.biomonitoring.sk
www.enviroportal.sk
www.sopsr.sk
www.dravce.sk